

సంపుటము - I

నెం. 2

12 జనవరి 1995

గురువారహం,
(~క సం 19.00,
పుస్తకా-2.5) •

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నిపేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

1. ప్రకటన ..	37
2. సభాపతి ఎన్నిక ..	37
3. ప్రకటనలు : (1) ఉప సభాపతి ఎన్నిక గురించి ..	65
·(2) శాసనసభలో వివిధ పార్టీల నేతల నియోజక ముల గురించి. (3) గవర్నరుగారి వ్యసంగం	65
గురించి ..	66

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రణాలయము, ప్రొదురాబాదునందు మరియించబడినది.

తంధ్రప్రదేశ శాసనసభ

ప్రాణాధికారులు

శాత్మకైక సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. యశోజారావు
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.వి.సి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.డి. భాస్కరరెడ్డి
ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్ర్యాఫ్	:	శ్రీ డి. సుట్టిహంగం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. సెల్లాస్
	:	శ్రీ బి. సుబ్రహ్మణ్యం
	:	శ్రీ ఎస్.చి. కమలాకర్
సహా కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ
	:	శ్రీ ఎమ్.పొచ్. కేశవరావు
	:	శ్రీ కె. తుళాష్టందసింగ్
	:	శ్రీ అహమద్ అతావులాగ
	:	శ్రీమతి బి. అంజనీబాయి
	:	శ్రీ బి.వి. సత్యనారాయణ
	:	శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జాఖనకన్
	:	శ్రీ ఎస్. సువర్ణరాజు
	:	శ్రీ భాజాముయునుదేవ్
	:	శ్రీ ఇ. నరసయణ
	:	శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
టెక్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. కాశిరామ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ వర్షము

అధికార నివేదిక

(మొదటి సమావేశము : రెండవ రోజు)

గురువారము, 12 జనవరి, 1995.

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(తాత్కాలిక సభాపతి అధ్యక్ష సాధనములో పునరు)

ప్రకటన

తాత్కాలిక సభాపతి:- నిన్న ప్రమాణ స్వీకారం చేయని సభ్యులు ఉన్నట్లయితే వారు ఇప్పుడు ప్రమాణస్వీకారం చేయవచ్చును.

(ఎవరూ చేయలేదు)

సభాపతి ఎన్నిక

తాత్కాలిక సభాపతి:- ఆంధ్రప్రదేశ్ విధానసభ కార్యవిధాన కార్యక్రమ నీర్ద్ధహం నియుమావళిలోని ఏడవ నియమమును అనుసరించి సభాపతి పదవికి యథావీధిగా నీర్దేశము చేయబడిన సభ్యుల పేర్లను, ప్రతిపాదకుల పేర్లను ముందుగా సభకు నేను చదివి విసిపించ వలసియున్నది.

1. అభ్యర్థి వేరు	:	శ్రీ వ్యో. రామకృష్ణదు
ప్రతిపాదించిన వారు	:	శ్రీ ఎన్.చీ. రామరావు
2. అభ్యర్థి వేరు	:	శ్రీ వ్యో. రామకృష్ణదు
ప్రతిపాదించిన వారు	:	శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుదు
3. అభ్యర్థి వేరు	:	శ్రీ వ్యో. రామకృష్ణదు
ప్రతిపాదించినవారు	:	శ్రీ పి. అశోక గడపతి రాజు
4. అభ్యర్థి వేరు	:	శ్రీ వ్యో. రామకృష్ణదు
ప్రతిపాదించినవారు	:	శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి
5. అభ్యర్థి వేరు	:	శ్రీ వ్యో. రామకృష్ణదు
ప్రతిపాదించినవారు	:	శ్రీ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

	అభ్యర్థి పేరు	శ్రీ వె. రామకృష్ణదు
	ప్రతిపాదించిన వారు	శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు
7.	అభ్యర్థి పేరు	శ్రీ వె. రామకృష్ణదు
	ప్రతిపాదించినవారు	శ్రీ బి. వెంకట్ శ్వరరావు
8.	అభ్యర్థి పేరు	శ్రీ వె. రామకృష్ణదు
	ప్రతిపాదించినవారు	శ్రీ సిహెనీ. వీరాయసాగరరావు
9.	అభ్యర్థి పేరు	శ్రీ వె. రామకృష్ణదు
	ప్రతిపాదించినవారు	మహమ్మద్ అమానుల్లభాన్
10.	అభ్యర్థి పేరు	శ్రీ వె. రామకృష్ణదు
	ప్రతిపాదించినవారు	శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి

యతాప్థిగా నామనిచ్చేతము చెయిబడిన అభ్యర్థి

శ్రీ వె. రామకృష్ణదుగారి ఒక్కరే అయినంయన, సభాపతి పదవికి

శ్రీ వె. రామకృష్ణదుగారు ఎన్నుకోబడినట్టుగా పొకటీంచుచున్నాను.

(సభ అంతా చెప్పటిల్లో మారుపూర్ణించి)

శ్రీ వె. రామకృష్ణదుగారికి నా వ్యాదయహర్యక అభీనందనలు తెలియజేస్తున్నాను.
ఈ వె. రామకృష్ణదుగారిసి సభాపతి సాఫానానికి తీసుకురావలసించిగా సభా నాయకుడిని,
ఇచ్చర పార్టీల నాయకులను కోలుతున్నాను.

(ఎనుబడుంతీ; మరియు ఇతర పార్టీల నాయకులు శ్రీ వె. రామకృష్ణదుగారిసి
ఉద్ఘాక్క సాఫానమునకు సగారపముగా తీసుకుపేశి ఆశీసులను గావించిరి)

శ్రీ ఎస్.బి. రామరావు.— గౌరవనియులు, బాధ్యతాయుతులు, ప్రజాస్వామ్య
ప్రతిష్ఠితుపుయిన వీధానాలకు సమాజ సంసేపలకు అంకితమయిన గౌరవ
చాయిలంబున శాసనసభ్యులందరికి నా వ్యాదయహర్యకమయినటువంటి అభీనందనలు,
కుట్టాధినందసలు. పదవ శాసనసభకు సభాపతిని మనము ఎన్నుకోసి గౌరవించవంసిన బాధ్యత
ఎదని సాధిస్తుంగా మనిషిచ్చేస్తున్నాను. ఇంతవరకు ఈనాడు గౌరవించబడినటువంటి వశక్తి
బికపార్టీ మనిషి కావుచు, తెలుగుదేశం వార్డుకి సంబంధించిన శాసనసభ్యులకే కావుచు.
కానీ ఈనాడు శాసనసభకు గౌరవప్రధంగా అధ్యక్షచిగా మనం ఎన్నుకోన్నాము. అంటే
ఈనాడు ఈ పార్టీకి సంబంధించిన విషయం కాదు. సభకు గుర్తుగా — సభాధ్యక్షులుగా
ఉంటూ సభా గౌరవాన్ని పాటిస్తూ, సభ ఎందుకు నీరెండించబడింది, ఏ కార్డుక్కమాలు
ప్రయత్నించుతున్న ఆరుపతోందని సమిక్షిస్తూ, సమికరిస్తూ ఎప్పటికపుడు ఈ శాసనసభ
గౌరవాన్ని నిలిపిచ్చ వ్యక్తిగా వారికి ప్రత్యేకమయిన హోదా అందరిచేత ఈనాడు సంతరింప
చేయబడిని నేను సభినయంగా మనిషిచ్చేస్తున్నాను. నామినెట్ పేసినది మేమే అయినపుటీకి,
ప్రయత్నించుతున్న తమను శాసనసభ సభ్యుడిగా గౌరవించారు

కాబిటీ తమ యొక్క బాధ్యత, అవగాహన, ఆచరణ, ధర్మము, కర్తృత్వం ఎంతో విస్తార మయిందని సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ శాసనసభ గౌరవం ఇంతా తమ చేషులో పెట్టుచిదిగడనే, తమ పర్యవేక్షణలో సాగిపుతుండి కాబిటీ హర్షిగా ఈ శాసనసభ గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యతవీంచేది తమరే అని గౌరవంగా వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఏ నీపుక్క పాతమిర్చి ఆక్కరలేదు, ఎవరు అనెది దృజీలో ఉండకూడదు, ముఖ్యంగా తమకు ఉండకూడదు. సమాజమే మనకు దేవాలయం పెద మానవుడే మనకు దేవుడు. ఎవరయితే ఈనాడు మనందరిని సభ్యులుగా గౌరవించి ఎన్నుకున్నారో వారికి సరయున సాఫ్యాక్షికపర మయిన న్యాయం కల్పించడం మనందరి ధర్మం. ఈనాడు వ్యక్తిగతమయున వీసిపుచ్చారంగా నీర్యాహించేటట్లు తమరు ఈనాడు గౌరవింపిడ్డారని సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సభా గౌరవం తమ నీర్యాహా మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఒకరిని ఒకరు ద్వారాంచుకోవడం కనే, ఒకరిని ఒకరు ఈర్షులోగానే, మరొక వీధానంతోగానే కించపరచుకునేట్లు ఇరగ కూడదని తమకు సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మా థేయం ఎంతపరకు తెలియజ్జొము. 10.10 మే గౌరవం కాపాడడానికి మాహర్షి శాయశక్తులు ప్రయత్నం చేస్తుందని ఈ మేళన్నున్నాను.⁶ ఎవరైతే ఈర్షు ప్రతిషిక్షంలో వ్యాసారో వారు కూడా ప్రభాగారవం కాపాడవలసినవారు కాబిటీ వారికి మేము ప్రామాణయతనిస్తామని సభాముఖంగా సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మేము తమరుచేపేది నీపలసినవారము, ప్రభాసంక్షేమానికి, మన రాష్ట్రసంక్షేమం కాపాడ డానికి మాకంటే ఎక్కువబాధ్యత తమరిస్తే ఉండని సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఏ విధంగానూ సమాజానికి దోహంజరగతుండ, స్వార్థపరత్వం మన వ్యాపయాలలోనికి రాసేయకుండ, మన ఆచరణలోనికి రాసేయకుండ హర్షిగా సభా గౌరవానికి పొటుపడవలసిన బాధ్యత మనందరి పైనా ఉండని నా నోడరులకు మనవిచేస్తున్నాను. మేము తక్కువగా మాట్లాడాలము. తమరు ఏ విధంగా ప్రభాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షిస్తారు, ఏ విధంగా ప్రజలను కాపాడతారు, ఏ విధంగా తీండి లేని వారిని, ఆధారము లేని వారిని, ఆధికారం మర్యినియుగం కాకుండ సమాజాన్ని రక్కింపగలుగొరు, స్వార్థరహితంగా ప్రవర్తింపగలుగొరు అలాగే నూతన వీధానానికి అంకితమై ముఖ్యంగా సభా గౌరవానికి వన్నె లేవాలని ఆక్షాంశిస్తున్నాను. సభా గౌరవం తమరి పై ఆధారపడి ఉండని సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. తమరిపై వ్యతిరేక భావముతో వాదించడం ఇరగదు. మాహారీ తరఫున నేను దెబుతున్నాను; తమరు చెప్పింది వింటము. హర్షిగా న్యాయ సమృతంగా ఉంటా ప్రజలకు న్యాయం, సంక్షేమం కలిగిస్తాము. వర్ష, వరగము లేని సమాజాన్ని స్ఫురించడానికి మా తెలుగుదేశం పార్టీ ఈనాడు ప్రయత్నం చేస్తున్నదని సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. తమరి ఆలోచనలను తీసుకుంటాము. ఆలోచనలు ఎప్పుడూ పీతవుగా ఉండవే తేసుకోవాలి. సమాజానికి ఏ విధమైన దోహము జరిగినా, జదుగబోతున్నా దానిని జరుగనేకుండా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేరు చెప్పింది మేము ఆచరిస్తాము. సమాజానికి ఉపయోగపడే విధంగా, మంచితనంతో హర్షి అంకిత భావముతో మేమందరము పనిచేస్తామని సమినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. స్వతంత్యం 1947లో హొదినిపుచ్చికి గత ప్రభుత్వాలు పెద ప్రజలకు పెదరికం నుంచి నీపుక్కి కలిగించలేక వోయాయి. పెద వారికి గానే, బృథుక లేని వారికి గానే, రాష్ట్ర పరిపొలన్లో ఏమైనా దోహలు జరిగిపే హర్షిగా వాలేని గమసించాలేన

సభాపతి ఎన్నిక. బాధ్యత తమిరిపై ఉంటుందని సభినియంగా మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్ర గౌరవాన్ని కాపాడ డానీకి వల్పిన వారము, కాపాడవలనిన వారము; హరీగా తెలుగుదేశం అందుకు అంకితమౌతుండని సభినియంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆ గౌరవాన్ని కాపాడవలనిన ప్రజా నాయికులు తమరు అంటకే ఆ గౌరవం తమరికి వచ్చింది. సమాజానికి ఓ విధంగా గౌరవం కల్పించాలి. ఓ విధమైన శాసనాలు మనం తయారుచేయాలి, ఆపి ప్రజలకు పనికి వస్తుయో? ఎంతవరకు పనికివస్తుయు దీనివలన ప్రజలకు ఎంతవరకు మేలు ఇరుగుతుంది. మనకు ఇచ్చిన కాధ్యత ఓ విధంగా సిర్వరీంచగల్గాతాము, ఓ విధంగా ఈనాసు బిజారులో అడుకుత్తేనే వారిని కాపాడగల్గాతాము, ఓ విధంగా ప్రజల యొక్క ఆస్థివాచ్చులకు రక్షించగలుగుతాం, ప్రజా గౌరవం ఏవిధంగా కాపాడగలుగుతాం, ఓ విధంగా మన ఆగురుపుచేక రాష్ట్రాన్ని ఈ భారతదేశంలో ఒక గౌప్య రాష్ట్రంగా సిర్వించగలుగుతామనచీ మన చెతులోను ఉంది. మన గౌరవం కావాడదం, సభకి న్యాయమైన గౌరవప్పదమేన న్యాసం కల్పించడం ఎప్పటికప్పుడు చేస్తున్న ఫ్యానాలు, మనం గౌరవింపవలనిని మనం ఇచ్చారపడవలసినిపీగా కావాలని. ఆదండు కావాసి కూడా సభినియంగా మనవిచేస్తున్నాను. తమరి గౌరవం కా ర్మా మా ధర్మంగా భావిస్తున్నాను. అదే విధంగా సభా గౌరవాన్ని ఉపాధండి. ఈనాడు పొఱళిచే ఉంచి కదా అని మా ఇష్టంవిచ్చినట్లు, మముకులను కూడా ప్రయవర్తించేసేయవదుం. మా పార్టీపరంగా ప్రముఖ టోపాలు జరిగితే నేను బాధ్యతవాస్తాను. మీ హక్కులను ఎరిరిక్కించడాచికి కృపి చేస్తున్నసి, మీ చేస్తుతాం కాపాడాచికి కూడా కృపి చేస్తుంని సభినియంగా మనవిచేస్తున్నాను. మీరు మా పార్టీ వారు చాము, లందరి పార్టీల వారు ఈ సభా గౌరవం కాపాడవలనిన వారు. మీకు మా పూర్తి మచ్చతు ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రాగాశిక్క, పరిశుద్ధమైన వీధానాలకు మా సేవలు అంకిత మోతాయిని సభినియంగా మనవిచేస్తున్నాను. కార్బోన్కెచ్చత కల్పిన తమమ ఆ స్థానానికి ఎంతో పెట్టా ఎంభాతులు ఎంపాయించాలని, మన ప్రజాసాపుహృసికి వస్తు తేపాలని నేను ఎందుయహృష్యకంగా కోరుకొంటున్నాను. తమరు ఈనాడు అధ్యమ్మనిగా ఎన్నికకావడం అందంకి టాగీకారయీగ్యంగా ఎందడంతో ఓ బాధ్యత ఇనుమడించింది. తమరికి తిగినంత ఛైరాన్ని, పోత్తాపోత్తాన్ని ఆ భగవంతుడు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మీ విజయాన్ని ఆకాంక్షిస్తూ సెలవు టీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముఖేరాబాద్): - అధ్యక్ష, మీరు 10వ శాసనసభకు ఏకగ్రించంగా అధ్యక్షునిగా ఎన్నిక కావడంతో ఈ సభ గౌరవం పెరిగింది. మేము ప్రజాసాపుముచ్చునేను, చండు సభలపైన ప్రాగాధమైన వీశ్వాసం ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీగా ప్రజా సమస్యలను పర్మించడానికి, ప్రజలకు న్యాయం చేయడానికి మా హరీ సహాయం సహకారాలు మీకు అందచేస్తామని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్ష, మీరు అంత చిన్నమ్మయంతో 1983లో ఈ సభకు శాసనసభునిగా ఎన్నికైనారు శాసన సభునిగా ఎంతీగా ఎన్నో బాధ్యతలు సక్కామంగా సిర్వరీంచారు. మీకు ఈ ప్రజా సాక్షముంపైన, చండు సభలపైన వీశ్వాసం ఉంది. మేతోబాటుగా కలిసి పనిచేసిన సందర్భాలు మాకూ చాలా ఉన్నాయి కాబట్టి మీకు మా పైన పూర్తి వీశ్వాసం ఉన్నది. ముఖ్యంగా 10వ శాసనసభకి ప్రజలు తీఱ్చు యిచ్చారు, చాలా పెద్ద సంఘాలో తెలుగుదేశం పార్టీ గిలిచి అభికారంలోకి వచ్చింది. తెలుగు దేశం పార్టీ పైన చాలా గురుతరమైన బాధ్యత ఉన్నది, అదే విధంగా ప్రతిపక్ష పార్టీ అయిన మా పార్టీ పైన కూడా గురుతరమైన బాధ్యత ఉన్నదనే

మాట మేము మరచివోలేదు; మరచివోము కూడా. మేము 1989లో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అయిదు సంవత్సరములపాటు ఈ రాష్ట్రాన్ని అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి చేయడానికి గాను ప్రజాతిపక్షంలో ఉన్న తెలుగుదేశం పారీష్, దుతుర పారీషలు అందజేసిన సహాయ సహకారాలలో న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నము. అయిదు సంవత్సరములపాటు అధికారంలో ఉండి రాష్ట్రాభివృద్ధి గాంమంతకు తెలుగుదేశం పారీష్ ప్రజలు మరొక తెల్పి మొజారిబే యిచ్చారు. గతంలో మేము అధికారంలో ఉన్నపుడు బాలా సందర్భాలలో ఈ సభలో ప్రజా సమస్యలను చర్చించకుండానే మిగిలివోయాయి అన్న చెడ్డ పేరు అప్పుడుపుడు వచ్చింది. అలా కాకుండా ప్రజలు ఆశించిన మేరకు ఈ రాష్ట్రాన అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి చెందడానికి వేద వారికి న్యాయం చేయడానికి, వేదలు ఆకాంక్షిస్తున్న సమస్యలను కూలం కళంగా చర్చించుకోవడానికి మేరు నిశ్చక్షపాతంగా వ్యవహరించి ప్రజాతిపక్ష పారీషలకు పారీష్ విశాఖానం సముక్కం కలగచేస్తారనీ నాకు సముక్కం ఉండి. మేరు ఏకగేంపంగా ఎన్నిక కావడాన్ని మేము కూడా మా పారీష్ తరఫున సభ అవసరం వచ్చినపుడు ఈ శాసనసభను విలిచి, సమస్యలను చర్చించి, ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి కృషిచేస్తారనీ, రాష్ట్రానికి న్యాయం చేస్తారనీ, న్యాయం జరుగుతుందనీ ఆశిస్తూ, సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధ్యక్ష, 10వ శాసనసభకు సభాపతిగా మేరు ఏకగేంపంగా ఎన్నికెనందుకు నా తరఫున, మా భారత కమ్యూనిస్ట్ పారీష్ తరఫున హృదయహర్వక అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. ఈ బాధ్యతాయుతమైన స్థానంలో వున్న మేరు 10వ శాసనసభ సమావేశాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క సర్వతోముఖాభివృద్ధి కోసం జరిగే చర్చలలో, ప్రజల నుంచి వచ్చే ఆకలను, ఆకాంక్షలను తేర్చి విధింగా, తదనుగుణమైన నేవను మేరు చేస్తారనీ, అందులో మేరు కృతకృత్యలోతారనీ నేను హృదయహర్వకంగా ఆశిస్తున్నాను; సభానాయకులు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుఱు సముచీతమైన నిర్దయం తీసుకుని మీ పేరును ప్రజాతిదించడంలో మంచి హసి చేశారని నాభావన. అందుకనే అన్ని పారీషలవారు మీముక్కలను ఏకగేంపంగా ఎన్నుకోవడం జరిగింది.. కనుక వారిని కూడా ఈ సభాముఖంగా నేను అభినందిస్తున్నాను. సభాకార్యకృత్యాల నిర్వహణలో మేరు ఆత్మ విశ్వాసంతో, నీటిరంతో, రాగదేషాలక్తీతంగా ప్రపర్తిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రజాతిపక్ష మైనా, రాష్ట్ర ప్రజలకు నేవచేయడంలో మీ బాధ్యతలు నిర్వహించడంలో మేము నీండు మనసుతో మా సహకారం అందిస్తామనే మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సభా గౌరవాన్ని, హుందా తనాన్ని కాపాడటంలో సభాపతి గౌరవాన్ని కాపాడటంలో మా బాధ్యత మేము నిర్వహిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ 5 సంవత్సరాలలో ప్రజల మంచి చెడ్డలు చూడటమనులోను, ప్రజా సమస్యలు పరిష్కరించడంలోనూ మా తోడ్పాటు వంటందనీ, ప్రజాతిపక్ష పారీష్ పాత్ర వహిస్తూ, ప్రభుత్వమునకు మా సహాయ సహకారాలనందిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. మేరు ఈ పదవిలో బాధ్యతాయుతంగా పరించడంలో కృతకృత్యలు కాపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కీ. పెంకళేశ్వరరావు (మధీర):- అధ్యక్ష, 10వ శాసనసభకు అత్యంత బాధ్యతాయుతమైన, గౌరవనేయమైన, ఉన్నత పదవికి మేరు సభాపతిగా ఏకగేంపంగా

ఎన్నికైనందుకు భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మారీఖిస్టు) పార్టీ తరఫున నేను ముందుగా అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మీతోనాకు సభాపతిగా ఎన్నిక కాకముందునుంచే పరివయం వంది. మీరు పద్ధిక్ ఆక్రూట్లో కమిటీ ఛైర్‌రూన్‌గా పనిచేసినపుడు మీతో పనిచేసే అవకాశం నాకు లభించింది. ఆ సందర్భంలో ప్రభా సమస్యలను పరిష్కరించడంలో జరిగే లోటుపాటును ఇయిటకు లాగిడంలో మీకు గల సమర్పత. మీరు నిర్వహించిన పాత్ర, మీ కీపిక నాకు సంతోషాన్ని కలిగించింది. మీరు అడ్వోకేట్ సహజంగా, దానితోబాటు గొరవనేయ ముఖ్యమంతీగారు చెప్పినట్లు ఈ అత్యంతోన్నతమైన పదవిని అభివీపుంచి. నీప్పక్కపాతంగా, రాగడ్యాఫాలక్టింగా మీరు వర్తించేందుకు వేలగా ప్రతిపక్షంగా మేము మీకు మా సహాయ సహకారాలను అందిస్తుమని చెబుతున్నాను. మీ పాత్ర ప్రస్తుతం ఆణి కీలకమైనది. ప్రభాసంగా మేము మీ సూచనలు, దానితోబాటు మీరనుసరించే పద్ధతులకు మా పార్టీ నడుచుకుంటుందసి మనస్తిచేచ్చున్నాను. సభాపతిగా ఈ శాసనసభా గొరవాన్ని, విలువలను కాపాడటిలో మీ బాధ్యత చాలా కీలకమైంది. ప్రతిపక్షం యొక్క, ప్రభుత్వ పక్ష సభ్యులయ్యుక్క హక్కులను కాపాడటిలోనూ, రక్షించడంలోనూ మీరు సమర్పించంగా వ్యవహారిస్తారనే, సభలో జరిగే చర్చలు, సమస్యలు సమర్పించంగా నిర్వహిస్తారనే, సభ గొరవాన్ని ఇనుపుడింపచేస్తారని ఆశిస్తా, మా తోడ్చాటు మీకు ఎలాపుపుడూ వుంటుందో చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్టపల్లి):— అధ్యక్ష, 10వ శాసనసభా సభాపతిగా మీరు పీకిగేవ్యంగా ఎన్నికైన సందర్భంగా మా పార్టీ తరఫున మా వ్యాధుపూర్వక అభినందనలు. సభాపతిగా మన ఆంధ్ర రాష్ట్రింలో నెలకిన్న సంప్రదాయం, సభాపతులుగా వాటా, సూచించిన కొన్ని సంప్రదాయాలను మీ దృష్టిక్రియలు నేను తేసుకురావలసిన అవసరం లేదు. అదే వీధంగా సభాపతి సాధానాన్ని భారతదేశంలో పుండెటువంటి స్థోకర్సు, బీగిట్స్, ఫెంగంగ్ స్థోకర్సులో వోపి మాసుకోవలసిన సందర్భాలు ఎన్నో వున్నపుటికే దాచాపు 300 సంవత్సరాలు ఈ స్థోకర్సు వ్యవస్థలో మన భారతదేశం — ముఖ్యంగా గొరవనేయులు మన రాష్ట్రానికి చెందిన శ్రీ సేలం సంప్రదాచేటిగారు నిలిపిన సంప్రదాయాలను మనం ఒకసార్ ఆలోచించాలి. అంతేకాకుండా 1921 నుంచే 1969 వరకూ మన్నులువంటి ఆరుగురు లోకసభ స్థోకర్సు, సర్ వైట్, వీ.టె. పాటీల్, అయ్యంగార్, జి.వి. మౌలాంకర్, సరార్ హక్కు సింగ్, సంప్రదాచేటిగార్లకు సంబంధించిన అంశాలను మరొకసారి పాటించాలి. సభానాయకుల గొరవనేయులు ఎన్.టీ. రామారావుగారు ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రింలోని తల్లిదుగు వర్గాలవారికి ప్రాధాన్యం కల్పిస్తామని చెప్పారు. ఆ పరంపరంలోనే మీరు చేయాలి. సమస్యలు వీచ్చారా ప్రభుత్వానికి చెప్పుడానికి తగు సమయం మీరు మాకు కేటాయించాలి. రాష్ట్రశాసనసభలో ప్రతిపక్షం లేదు. ప్రతిపక్ష పార్టీలు కొన్ని గూర్చిపులగా మాత్రమే మిగిలాయి. ప్రజల తీర్చు యుద్ది.

(నమ్రలు)

వాచిని ప్లాగురిస్టార్, నిర్వహిస్టార్ — జీలాటిపుప్పడే జస్టిష్ చేయాలి. పాలకవర్గంలే, మొగుగ చూపకుండా జాగ్రూత్తపడాలి. ఎంత చెస్తు గూర్చిపు అయినా, చెస్తు చెస్తు గూర్చిపు అయినా ప్రజల తీర్చు యుద్ది. ఆది పివిధంగా మన్నా ప్రభాసాంగిక మార్కిట విలువలను

కాపాదుతూ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఈ రాష్ట్ర సభాపతి ప్రజలలో యింకా నమ్రకాన్ని కలిగిస్తారని నా భావం. అదే నెను మీ నుంచి ఆశిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా 10 సంవత్సరాలనుంచే మీముక్కలను చూస్తున్నాను. శాసనసభకు, ఈ పదవికి మీరు అలంకార ప్రాయులు. ఈ పదవిలో మీరు ఆశిత్తుచి వర్తించవలసివంది. మీరు అలా మీ బాధ్యతను సక్రమంగా నీరవహిస్తా, సరైన నిర్దయాలు చేస్తారన్న ఆశక్తో నేనున్నాను. మన భారత దేశంలో 33వ వీర్సైడ్‌డింగు ఆఫీసరగా సమావేశం 1968, వీప్రియ్ లే లెలలో ధిల్డాలో జరిగిన ఈ సంగతి మన 10 అందరికి తెలుసు. వీర్సైడ్‌డింగు ఆఫీసర్పు సమావేశములో శేంగే నేలం సంజీవ రెడ్డిగారు ఇచ్చిన సూచనలు మనం మరచి వోవదు. ప్రాంతంగా ఒకసారి శాసనసభకో శాసన సభాపతిగా ఏకగేవంగా ఎన్నికైన తరువాత వారు ఏ పార్ట్‌పైన ఎన్నికైనారో ఆ పార్ట్‌కి ఎంటనే రాజీనామాచేయాలని ఆ సమావేశములో చెప్పడం జరిగింది. ఒకసారి శాసన సభాపతిగా ఎన్నికైన తరువాత మళ్ళీ, మంత్రిగానో ముఖ్యమంత్రిగానో కావాలేటటువంటి ఆశ కూడా ఉండపొనికి వేలుందు. శాసన సభాపతి తమయ్యుక్క విధులను నీర్వార్పించేటటు వంటి సందర్భంలో ఖచ్చితంగా దేనిని పాటించాలని వీర్సైడ్‌డింగు ఆఫీసర్పు సమావేశంలో వచ్చినటువంటి సందర్భంలో సందర్శించు మీకు మనవిచేస్తున్నాను. శేంగే నేలం సంజీవరెడ్డిగారు లోకసభ స్థానాను ఎన్నికైన తరువాత ఆయన కాంగోసు పార్ట్‌కి రాజీనామా చేసినటువంటి సంగతి మీకు తెలుసు. సాంప్రదాయం మనం చెబుతాము కానీ ఇప్పుడు అమలు జరగడంలేదు. దురదృష్టవాచాత్మక 10 సంవత్సరాలుగా నేను చూస్తున్నాను. ఒకసారి స్థానాను ఎన్నికైన వారు మరల పార్ట్‌లు మార్పమో, ఎన్నికలో టిప్పిపోవడమో ఇటువంటి పద్ధతి చూశాము. వీర్సైడ్‌డింగు ఆఫీసర్పు సమావేశంలో ఇది కూడా స్పష్టంగా చెప్పినారు. శాసన సభాపతి పార్ట్‌నుంచి ఎన్నిక అవతాదు. పార్ట్‌స్థిత్యజింపినాడు కాబట్టి మరల ఎన్నికలో కూడా ఏకగేవంగా ఉండాలని అన్ని పార్ట్‌లు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పస్తి కూడా మీరు దృష్టిలో ఉంచుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను ఈ రాష్ట్ర శాసన సభలో ప్రయాసాన్నిమిక మౌలిక వీలువలే కాకుండా ప్రయజల అవసరాలకు అనుగుణంగా మాభారతీయ జనతాపార్ట్ పరంగా ప్రస్తుతం ఉన్న సమస్యలు తెస్తాము. ఇఖ్యంది కలిగించ కుండా మేచే గింబింపదకుండా మేము తగు జాగ్రత్తలు తేసుకొంటామని. మీ విధులకు ఎలాంటి అంధకము ఉండదని మా పార్ట్‌పరంగా మీకు వోమీ ఇస్తున్నాను. మీరు నాకు ఇచ్చినటువంటి అవకాశానికి వ్యాదయహార్యకంగా ధన్యవాదాల తెలుపుతూ నెలవు తేసుకొంటున్నాను.

شَرِيفِ خَمْرِ الْمَالِ الْدُّخَانِ رِزْقِ زَرْبِيِّ (لَهُ لَهُ) - جَنَابُ الْأَيْكَرِ صَاحِبُ الْأَجْ وَمَوْيَنِ اَسْمَيلِ يِيشَ كَلَاهُ بِهِ كَرْكَشَ

کی حیثت سے آپکو اتحاد کیا گیا۔ آپکو ماری پارٹی میں بچاؤ تحریک کیا جائیں سے دلی مبارکہ دیتا ہوں میں اسی کامیں میں ۱۹۴۸ سے مسلسل ایکی کامبریہ ہوں۔ میں یعنی مسٹر مشریف این ٹی ای راما اؤ صاحب کو مبارکہ دیتا ہوں کہ انہوں نے یک تجویز کو ایکر کیلئے متفاہد کیے ہیں، میں کہتا ہوں کہ حقیقتی سباق پرستی کو بنیاد پر کوئی بھی سے لیکر بھی پارٹی پر اور جب تک ان سب میں آپ بہت ہی کم عمر کے ہی چھیت پندرہ سال این فٹی راما اؤ صاحب نے تجویز کو ایکر کیا تو جاؤں اُن جو مول

وزیر اعظم کی بے جیسا کہ آپ کو مطلع ہے کہ اسی ریاست کا یہ بیک انقلابی ایکشن تھا۔ ریاست کے سارے مجلسان کا تحریک ہے۔ یعنی کوئی ایسا نظریہ کو قبول دیجئے جیسے اسی میں مسلمانوں کے مصالح پر بھروسے اور طبقہ کے مصالح کے تعلق سے آپ تیرنادو ہے زیادہ بات کرنے کا محسوس نہیں دیں۔ مارے سائے اتفاقات کریں۔ آپ کو مجلس بیان و تحریک کی جانب سے پرمبار کیلودیتی ہوں۔ آپ کا شکریہ۔

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Sir, on behalf of my Party, All India Majlis Ittehad-ul-Muslemeen, I extend warm congratulations on your unanimous election to the august office of Hon'ble Speaker of this Assembly. Sir, you know very well that the minorities face many problems. I hope you would keep up the great democratic traditions of our country which are very dear to us and that you would provide us an opportunity to represent the problems of minorities. I congratulate the Hon'ble Chief Minister, Sri N.T. Rama Rao for choosing a person from backward community to be the Speaker. Sir, I, on my behalf and on behalf of my Party, will extend cooperation to you and I hope you would carry on your job in an effective manner. I thank you for giving me this opportunity, Sir.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju (Minister for Commercial Taxes and Legislative Affairs):- Speaker Sir, we are rather delighted to have a senior legislator who is conscious of his responsibilities installed today unanimously in this House, as the Hon'ble Speaker. Sir, we know your capabilities. In the past whether in the ruling party or in the opposition or as a Minister in Government, you have always upheld the high traditions in this House, Sir. Every House has good speakers who have by their work enhanced the prestige and dignity of the House. Unfortunately there has been a slippage. Traditions, as exist in a number of countries, do not exist in our country because we do not follow those things in principle and in practice. We have evolved our own procedures. The Leader of the House has assured you in no uncertain terms that you are free and we will abide by all the decisions taken by the Chair. I assure you Sir that our Government will not try to subvert the Chair. Please feel free to enhance the values of our parliamentary democracy. We are aware that we have minor political parties and major political parties. But in my legislative career this is the first time that the Andhra Pradesh Legislative Assembly is going to function without a Leader of the Opposition. This is new situation people over faced. Unfortunately, we are going to have only Floor Leaders. The lifeline of our parliamentary democracy is the Leader of the House and the Leader of the Opposition. These were the Leaders who could intervene in any debate....

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- As far as main opposition party is concerned you have to take a decision. How can he announce the decision, Sir?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I am not announcing the decision on it. You are aware that even to move any motion or debate, without 10% strength of the House it is impossible to do it. If you have lame duck opposition, it is not possible. That is my opinion. I am bringing it to your notice, Sir. You are free to take a decision. But the highest traditions of parliamentary democracy and practices have to be upheld. That is what I am humbly submitting. I do not want to influence your decision. The reason for my submission is that we are in a very unusual situation. In my legislative career, which started in 1978, whenever the House met initially there was a Leader of the Opposition. This is the first time that we do not have that office. This is an unusual situation and I hope you would be able to overcome it with your wisdom and the confidence that you have. Sir, we are delighted to have you here as the Hon'ble Speaker and we hope that your tenure will add lustre to the democratic practices of our State. Thank you, Sir.

Sri Vanka Satyanarayana (Penugonda):- Sir, the Hon'ble Minister is quoting wrongly. In the year 1972, there was no opposition....

(Interruptions)

Mr. Speaker:- This is only a felicitations address. We will discuss these things later.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, there were only Floor Leaders at that time. But.....

(Interruptions)

Sri M. Kodanda Reddy:- Sir..... Sir....

Mr. Speaker:- Kodanda Reddy Garu, it is only a felicitations address. The Minister expressed his opinion. That's all.

శ్రీ ఎన్. చందులాయుడు:- అధ్యక్ష, ఈరోబు ఈ పొన్నికి కాకుండా, ఆంధ్ర రాష్ట్రం గర్వపడే విధంగా, ఒక ఫీ.సి.కి చెందిన నాయకుడిని స్పీకర్గా ఎన్నడోవడం జరిగింది. అతి చిన్న వయస్సులోనే పున్న మేరు, ఈ రోబు అపున్నత స్థానాన్ని హొందారు. నాకు మీలో 1983 నుండి సంఘంధాలున్నాయి. పార్టీ కార్బుకర్గా, జనరల్ సెక్యురిటీగా, మంత్రీగా పనిచేసారు. నాకెప్పుడూ మీరంటే చాలా గౌరవము. మేరు ఏ పనులు చేసిన చాలా నీపుగా కృమశిక్షణలో పని చేశారు. ఇప్పుడు మీతుటులు వీర్యసాగరపాటూరు చెప్పారు. మా నాయకుడు ముందే చెప్పారు - అసెంబ్లీ సమావేశాలు ప్రతినిలా నాలుగు ఎదు రోబులు వెడతామన్ని.

(రూరింగ్ పార్టీ సభ్యులు బిల్లు చరిశారు)

వారు ఎక్కడా లేని విధంగా మన రాష్ట్రములో ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాలను పెడతామని చెప్పారని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, ఈ రోజు ఒకసారి ఆలోచనేపు మీతృ పక్కాలు, తెలుగు దేశం పార్టీ కలిసి 253 సేలికు పైన గెలిచాము. అయినప్పటికే, సంఘి ముఖ్యము కాదు. పీ సమస్య పచ్చినా, ప్రజా పర్కిసిధులతో ప్రజా సమస్యలను డిస్క్యూషన్సేసి, వారిదీన సలవులు మంచివిని లోచినపుడు ఇంపీటుమంట వేయాలని మాకు ఇన్స్ట్రోక్షన్స్ ఇచ్చాడని తెలియజేస్తున్నాను. మారీంగ్ పార్టీ అనిచెప్పి ఎక్కడ హాట్టాడడం జరగదు. మొపంరం కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ తరఫన పోవే ఇస్తున్నాము. మొంబిలు ముఖ్యంగా హూర్మి స్వేచ్ఛ పుంటుంది. అందరం కలసికట్టుగా పనిచేసి, నూతన సంప్రదాయాలను బారథదేశములోనే ఆదర్శపరంతుగా పుండెబుగు మాడటానికి ప్రయత్నించాలనీ కోరుపున్నాము. పుస్తకయవంచి సమయాన్ని వ్యాకాశిపోవడం, అందరి సమస్యలకు ప్రాపాన్నితి ఇచ్చి ఆ పిధంగా నర్పించుకోవలనని, ఆ విధంగా చర్చలు జరుగుతాయిని ఇచ్చిస్తున్నాము. ఎవరికి అస్తుపానము పుండనక్కరలేదు. ఆలీ పొలిచికిల్ పార్టీలను కోరుపున్నాకు. ఓమంచే, మనంచరం కలసి ఒక నూతన సాంప్రదాయాన్ని క్రియేట్ చేద్దాం. భారతవేశవులోనే ఆదర్శపరంతుమైన హౌస్‌గా చేసుకొండాపూ.. ఇంతరిని కలిసి రాలసింగ్‌గా కోరుతున్నాను. ఈ రోజు ఆసెంబ్లీ అంతే మేమెంటో ఆన్సర్ చేపుడం, మీరు క్వాశ్చనీ పెయిడం కాకుండా, ప్రాంతకు ఉపయోగపడే విధంగా - ఎక్కడ అధికారము మీనీయూసీ ఉర్లిసా, పీ సార్టోవారిమూడా సరే మనంచరం కలసి యాక్షన్ తీసుకునే పరిసిధ్యతి వంది. ఆ పెరంగా అందరం కలసి సమస్యలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి చర్పించుకోవలనని అవసరముండని తెలియజేస్తున్నాము. ఆ విధంగా చర్చలు జరుగుతాయిని నేను ఇచ్చిస్తున్నాము. ఒక ప్రతిపాదన పెట్టాడు. మీయు పార్టీముడి రాశీనామా చేసి, పార్టీలకు అతితంగా ఉంటే బాగుంటుందని ఏపుడం కిరిగింది. రాజక్య పార్టీలు -- మీరందరూ ఒప్పుకొని, బాచోయే ఎలిక్షన్స్‌లో మరిల అయిన మేద కంటేస్తే పెట్టమని రిసిప్షన్ తీసుకుంచే, మొము కూడా ముందుకు పస్తము. మాకు పీ మాళ్ళం అనుమానం లేదు.

(రూతింగ్ పార్టీ సభ్యులు బిల్లులు చరిచారు)

పిమ్మినా, ఒక ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాన్ని క్రియేట్ చేసిన సంతోషాన్ని తెలియజేస్తున్నాము.....

(ఇంటరెషన్స్)

యునానిమునే ఎలిక్షన్ అని అందరూ ఇప్పుడే ఎన్నాన్ని వేయాలి. ఇప్పుడు కూడా ఎవరికి సాధుముకానీ పోగాంము ఒకటి తీసుకోవడం జరిగింది. ఎవరయితే పేదవారుగా పున్మార్పి పారికి అన్నము పెట్టాలనే ఉద్దేశములో రూ. 2 లకు. కేసీ బీయుము వీలుకానప్పటికీ కూడా, మా నాయకుడు రూ. 2 కె.కి. బీయుం ఎన్నాన్ని చేయడమే కాకుండా, ఇంపీటుమంట కూడా చేస్తున్నారు. అదే విధంగా టోటల్గా హోపిటిషన్ పెట్టారు. ఈ రూ. 2 కె.కి. బీయుము పశ్చకము భారత దేశములోనే ఆదర్శపరంతుగా పుంటుంది. ఈ రోజు ప్రతి రాష్ట్రములో కూడా అదే పరిసిధ్యతి పచ్చింది. అందరూ రూ. 2 కె.కి. బీయుం అడుగుతున్నారు. టోటల్ హోపిటిషన్ పెట్టమని అడిగే అవకాశం పచ్చింది. ఈ హోస్టు

వారు ఎక్కడా లేసి విధంగా మన రాష్ట్రములో ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాలను పెడతామని చెప్పారని మనవిచెస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, ఈ రోజు ఒకసారి ఆలోచిస్తూ మిత్రి పక్షాలు, తెలుగు దేశం పారీం కలిసి 253 నేటికు ప్రేసు గెలిపాము. అయినప్పటికే, సంఘి మంఖరము కాదు. ఏ సమస్త వచ్చినా, ప్రొకొ ప్రతినిధులలో ప్రొజెక్షను సమస్యలను డిస్క్షన్ చేసి, వారిచీఫ్ సంఘములు మంచివిని తోచినప్పుడు ఇంహిమెంట్ చేయాలని మాకు ఇన్సెప్షన్ నీన్ ఇచ్చారని తెలియజేస్తున్నాను. మాలీంగ్ పారీం అనిచెప్పి ఎక్కడ మాటలాడడం జరగదు. మొమందరం కూడా తెలుగుచేశం పారీం తరఫున హామీ ఇస్టున్నాము. మొంబరుకు మంఖరంగా హర్షింగ్ నేడ్రులు పంటంది. అందరం కలసికట్టగా పనిచేసి, చూతన సంప్రదాయాలను బారతదేశములోనే ఆదర్శపంతంగా ఏర్పడిన మాడహానికి ప్రయత్నించాలను కోపిసున్నాను వస్తువువంటి సమయాన్ని వృథాకాసివ్వకుండా, ఇందరి సమస్యలతు ప్రార్థించా ఇచ్చి ఆ చీటిగా చర్చించుకోవలసిని. ఆ విధంగా చర్చలు జరుగుతాయిని కీసున్నాను ఛపరికి అసాధనము వుండనక్కరలేదు ఆర్ హాలిచీకర్ పారీంలను కోరు. . . న. ఎవంబే మంగళం కల్సి ఒక నూతన సాంప్రదాయాన్ని కీయేటి చేడ్యాగా భాగ్తవేకసులోనే ఆర్ధాంతమైన హోసగా చేసుకొండాము. ఇందరిని కలిసి రావలసిందిగా కౌరాబున్నాను ఈ కోర్సు ఉంచా, ఇంకే మేచ్చో ఆస్కం చెప్పుడం, మేరు క్వశ్చనే ఉంచా కాక్రండా, ప్రా. 2 కు ఇంయోగచే విధంగా - ఎప్పడ అభికారము మీన్సీయూస్ చరింగా, న నార్పువారమ్మా సరే మనందరం కలసి యాక్షణీ శిసుమనే పరిసిధ్యాలి చుంది. ఆ ఎంగా లందరం కలసి సమస్యలకు వ్యాధాన్యత ఇచ్చి పర్సించుకోవలసిన అవసరముందని దెలయిచేస్తున్నారు. ఆ విధంగా ఏర్పరులు జరుగుతాయిని సేను ఆశిస్తున్నాను. ఒక ప్రతిపాదన పేట ఏ మీరు పారీంసుండి రాజీనామా చేసి, పారీంలకు అతింగా ఉంచే బాగుంటుందని చేస్తున్నారు. రాజకీయ పారీంలు - మేరందరూ ఒప్పుకొని, రాబోయే ఎలెక్షన్స్‌లో మంం అయిన మేచి కంతిస్టు పెట్టుమని డిసెఫన్ శిసుకుంబి, మేము కూడా ముందుకు వుంచు మాకు ఏ మాత్రం అనుమానం లేదు.

(రూలీంగ్ పారీం సభ్యులు బల్లలు వరిచారు)

ఎమైనా, ఒక ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాన్ని కీయేటి చేసిన సంతోషాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.....

(ఇంటరెప్లికేషన్స్)

యునాసిమన్ ఎలక్షన్ అని అందరూ ఇప్పుడే ఎన్నాన్ని చేయాలి. ఇప్పుడు కూడా ఎవరికి సాధ్యముకాసి హోగాంము ఒకటి తీసుకోవడం జరిగింది. ఎవరయితే పెదవారుగా మన్మారో వారికి అస్తుము పెట్టాలనే ఉచ్చేశకముతో రూ. 2 లకు కే.సి. బీయ్యం ఎన్నాన్ని చేయడమే కాకుండా, ఇంహిమెంట్ కూడా చేస్తున్నారు. అదే విధంగా బోటలీగా హోపిటిషన్ పెట్టారు. ఈ రూ. 2 కే.సి. బీయ్యంము పథకము భారత దేశములోనే ఆదర్శపంతంగా వుంటుంది. ఈ రోజు ప్రక్కి రాష్ట్రములో కూడా ఆదే పరిసిఫితి వచ్చింది. అందరూ రూ. 2 కే.సి. బీయ్యం అదుగుతున్నారు. బోటలీగా హోపిటిషన్ పెట్టామని లడిగే అవకాశం వచ్చింది. ఈ హోస్సు

వుండగా నిర్వహించి, ఇంతవరకు ఏ స్పీకర్కూడా నిర్పవోంచసి విధంగా, ఎంపుండమ్ముని సంపూర్ణాయాలను నెలకొల్పి మంచి పేరు పృతిష్టలను తేపాలని కోరుతున్నాము. మీకు వచ్చే మంచి పేరులో మాకూ అందులో ఛేరీ పుంటుంది. మొము గర్వపడెంచంగా మా స్పీకర్కారు ఈ విధంగా చేకారని గర్వంగా చెప్పుకొనేలిగా వోనీసు నీర్వహించెంటంగా సస్యాలాదరు కోపరేట్ చేయవలసని కోరుతున్నాము. అందరు సభ్యులు సం కట్టిపోగా బీమ ట్రావంగందు కికించి యుక్కలను, ఇంస్క్రో ఇవ్వాలని కోరుకొంటా ఈ ఏవకాకమిచ్చుచే, చేపు దస్కవాబాయి తెలుపుతూ సెలవు తేసుకోంటున్నాము.

జీవింది

కీ. పి. ఇనార్లసరటి (ఫోర్మాబాద్). - అడ్డకొన్న, ఇది పదవ అనంచే.. చేకరుగా పికగోవంగా ఎన్స్కోబడినందుకు సేను మా పారీత తరఫున మీకు ర్యాచెయిపూర్పక ఇబీసంచ నలు తెరియజెస్ట్స్క్రోను. మీరు రాసనసభ్యులుగా, మంత్రీగా ఉన్న రోబులోగా సేను కూడా ఇక్కడ మంత్రీగా రాసనసభ్యుడిగా పుంచేసి. మీరు కొలవరెటీవ్ సుచిస్టచగా గాని. లేక మునిసిపల్ అడైనీస్స్యూప్స్ మీనిసిస్టర్స్ గా గాని మీరు తిసుకొన్న పనులు ఎంతో అభిసంద సియంగా వుండె.. నేను మీతో మనవిచేసేది - మొన్నటి వరకు మొము అదికారపక్షములో వుంటిమీ.. ఈ రోబు ఈ వైపు వచ్చాము. పృజల తీర్చును ఎవరు కాదనేది లేదు. ముఖంగా మనవిచేసేదమంటే "మాకు, మీత్యపక్షులకు సుమారుగా 253 సీటులు వచ్చాయి. మముగులను అడిగి నాథుడు లేదనీ" అభికారపరేస్ వారు అనుకుంటే, అది ఎంతవరకు సబిటీ వారే అలిచించుకొవాలని మనవిచేస్తున్నాము. వారు ఈ బలాన్ని చూచి ఇప్పుడే అంతా అఱు వోయిందని అనుకొంటున్నారు. ఇంకా 5 సంవత్సరాలు గడిపెది వుంది. వారు తీసుకున్న కార్యక్రమాలు సంతోషకరమైనవే. పేద పృజలకు రూ. 2 తె.క్రి. తీయుం ఇస్క్రామని ఎలక్షన్ ముందు చెప్పారు. టాక్సులు వేయుని చెప్పారు. కానీ పృజలందరూ అన్ని కోణాల నుండి చూస్తున్నారు. చేసేది ఏమితీ? ఇక్కడ ఏమి చెబుతున్నారు? మీరు చేసేది ఏమితీ? బియట ఏమి చెప్పుకొన్నారు. అనేది పృజలు గమనిస్యా పుంటారు. మాటలాడేపి ఇక ముందు ముందు వున్నాయి. మొము ఎప్పుడు కానీ పృతిపక్ష నాయకుడిగా పదవి కావాలని ఎవరినే కోరుకొలేదు. మాకు పృజలు 26 సీటులు ఇచ్చి ఎన్నడుకొన్నాందుకు మొము సంతోషంగా వున్నాము. వారికి వచ్చిన బలాన్ని చూచి మురిసిపోతే, మరల రాబోయే ఎలక్షన్స్ లో - మాకు 26 సీటులు అయినా వచ్చాయి కానీ వారికి ఎన్ని సీటుల వస్తాయో? 26 కన్నా లక్కడ వస్తాయేమో చెప్పలేము, వారు ఇగ్గాత్మగా...;

(ఇంటర్వెన్షన్)

శ్రీమతి కె. పృతిభా భారతి:- మీకు వచ్చుటున్న కొచ్చెంపు సంభాగ బిలం....

(ఇంటర్వెన్షన్)

క్రీ. పి. జనరెవు రెడ్డి:- మాటల్డెడానికి వున్నాము. చప్పబుగు కొత్తదానికి తెక్కున్నా. కంగ్రెస్ పార్టీకి 26 మంది అయినా కూడా, వున్న ప్రతిపక్షాల కన్నా మేము ఏక్కువగా ఉన్నాము. కనుక మేము ఐ హోదాను ఒకరిని అడిగి లీసుకొనే పాశచము కాము. ప్రజలు జైన్ చేసుకొంచోము. మీరు పార్టీకి రాచేనామా పెట్టులా పదాం అన్న చిపయం ఒక్కా తెలుగుదేం పార్టీహాఖు, బీ.డి.పి. పాశుగు కూర్చుని మీరు మీరు దెంచుని తేసుకోండి. నేను మతి మనవిచేసేది ఈ సందర్భములో కూర్చున్న మాందరికి, సథకు స్వయం ఒక్కిల్లా, ఘాస్తారసీ, అంతేకండా శాకు ఈ అప్పకం ఒప్పినందుకు మీతు ఇస్కావాలు ఉప్పిస్తున్నాము.

Sri K. Nidiyadhar Rao:- Sir, I heartily congratulate you for being elected as Speaker, by all the Parties. This is a great opportunity for you to uphold the high ideology in which we have believed. With the experience as a Legislator, for 12 years, we know you fully well Sir, and your strong belief in upholding the rules and regulations governing the business transaction of the House.

Sir, I did have many an opportunity to work with you, especially during the last 5 years, when we were in the opposition. We are also well aware of your formidable belief in anything that was going outside the business of the House and your strong convictions and observations. I am sure Sir with your experience as a Legislator for the past 12 years and your full knowledge of the rules and regulations governing the business transactions of the House, you will have a strong will and firm commitment to build up a high ideology and set new trends in the august Legislature.

Mr. Speaker, Sir, any debate in the Legislature, without the constructive participation of the opposition has no meaning. So, I would request you Sir, whatever may be the opinion my opposition friends hold, as our Hon'ble Leader of the House has categorically assured this House, that the opposition will be given its due place and the high ideology or the observations made by the opposition will be given maximum respect. Sir, I am one hundred per cent with him. If we have to have a meaningful discussion, meaningful participation, the opposition should be given its place of priority, irrespective of the debate. There are no two words or two opinions about that. At the same time, we request you Sir, as the people reposed confidence in us, by electing us with a massive mandate, we will also be given an opportunity to express our constructive views which can be debated, considered and acted upon.

Sir, I once again congratulate you on your unanimous election, and assure you that we will extent our maximum co-operation to you and to this august House, to have a meaningful discussion, renew the principles and high ideologies and gain respect among all other Legislative Assemblies.

Thank you Sir.

శ్రీమతి కె. పుత్రభారతి:- అధ్యక్ష మహాశయ్యా - మాకు ఇప్పుడు కూడా మైక్ రావడం లేదు - అధ్యక్ష మహాశయ్యా, ఈరోసు తమరు పదవ జాననసభకు సభాపతిగా విక్రొవంగా ఎన్నికెనందుకు నా తరఫున, పార్టీ తరఫున మీకు అభినందనలు తెలియ చేసున్నాను. అధ్యక్షా, తమతో 1983 నుంచి కూడా నాకు పరిచయము ఉంది. మొత్తం మొదటిసొరిగా 1982లో తెలాగుదేశం పార్టీ అధినేత అంఱన శ్రీ రామూరావుగారు పార్టీ సాంఘించినపుడు వారి యొక్క స్వార్థిలో పార్టీలో చేరడం, 1983లో వారు మనకు బీక్కెటులు ఇస్తే కంబెంచ్ చేసి గెలవడం జరిగింది. అప్పుడు ఆ రోసు కేబినెట్లో మనకు ఆవకాశం కల్పించారు; మీకు, నాకు, మనందరికి కూడా మనము కొలేగ్సుగా ఉన్నాము. మీరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములో ఎన్.చి. రామూరావుగారు 1983లో ముఖ్యమంతీగా ఉన్నపుటి నుంచి కూడా న్యాయశాఖ మంతీగా, అదే వీదంగా కాఆపరేషన్ డూసిస్టరీగా, మునిసిపల్ శాఖామాత్రులుగా మీయొక్క వోర్పుఫోలియూలను సమర్పంతముగా నిర్వహించి నిష్పక్కపాతముగా ఎంతో మంచి పేరు సంపాదించుకున్నారనేటటువంటిది రాష్ట్ర ప్రజలందరికి కూడా తెలుసు. అంతగాకుండా 1989 నుంచి అయిదు సంతృప్తాలు అవోడిషన్లో శాసనసభులుగా మనము ఉండి చాలా ఇంధుర్స్ పైన యుద్ధం చేసినటువంటి సంగతి అందరికి తెలిసినదే సార్, మీకు ఒకటి తెలియజేస్సున్నాను. మీరు సమర్పంతముగా నిర్వహించగలరు. ఇంతకుముందు విద్యాసాగరరావుగారు మాటల్డుతూ చెప్పారు; దెండు మాటలు మాటల్డితే మీరు ఒకజే మాట మాటాడతారని చెప్పారు. గత స్టేకర్గారు సభ్యుల కంటే ఎక్కువ మాటల్డే వారు. అయితే మీరు అట్టా కాకుండా సమర్పంతముగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తారనేటటువంటి పూర్తి దృఢ విశ్వాసం మాకు ఉంది. తప్పకుండా న్యాయం చేస్తారనేటటువంటిది సభానాయకులుగారు కూడా తెలియజేసారు. నిష్పక్కపాతముగా వ్యవహారిస్తా న్యాయం చేయాలని చెప్పి తెలియజేపుడం జరిగింది. మేమందరం కూడా వారియొక్క మాటలకు కట్టుబడి ఉండి మీకు పూర్తి సహాయు సహకారాలు ఇవ్వడం జరుగు తుంది. మీరు కూడా సక్రమంగా నిర్వహిస్తా పేరుప్యభ్యాసులు గడిస్తారని తీసున్నాను. మీరు సభా గౌరవాన్ని సిలచెడతారని మాకు పూర్తి విశ్వాసం ఉంది. శాసనసభులు కొత్తగా ఎన్నికెన వారు వచ్చారు. గతములో, ముఖ్యంగా బెక్ బించేస్ వారికి చాలా తక్కువ ఆవకాశం ముందు బించేస్ వారికి, మంతులకే ఎక్కువ అవకాశం ఉండేది. మాకు, మహిళా సభ్యులాండ్రుకు అనుకున్న విధంగా అవకాశం దొరకలేదు. అధ్యక్షా, అధ్యక్షా అని అన్నా కూడా మా అభిపూయాలు తెలియజేయడానికి అవకాశం దొరకలేదు. ఇప్పుడు మహిళా సభ్యులకు అధికంగా పాంతినిధ్యం ఇచ్చి అవకాశం కల్పించి, ఈ సభ యొక్క, రాష్ట్రం యొక్క గౌరవాన్ని ఇసుపుడింప చేస్తారని, ఆ పదవికి మంచి గౌరవాన్ని కలుగజేస్తారనే విశ్వాసము ఉంది. భగవంతుడు అన్ని రకాలుగా మే బాధ్యతలు సమర్పంతముగా నిర్వహించడానికి మీకు శక్తియుక్తాలను ప్రసాదించాలని కోరుకుంటా, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తాన్నాను.

Sri K. Bapi Raju (Attili):- Sir, on a point of clarification....

Mr. Speaker:- Bapi Raju Garu, it is only a felicitation address. So, there is no question of clarification. You can reflect your opinion while you are speaking. Please resume your seat.

Sri K. Bapi Raju:- Sir, I do not want to speak further on this. I want to react only to the speech delivered by the Hon'ble Lady Member. ఆ పరిసిద్ధిలో గౌరవప్యదమైన ఆ స్థాపతి గౌరవిన్నామే తప్ప ఆ స్ఫైర్‌గారినే అఱా కనచం సంప్రదాయం కాదనీ విజ్ఞప్తి చెస్తున్నాను. అది కూడా కుద్దేమీ చేయండి. స్పీకర్‌గారిని గౌరవిన్నాము, వారు గౌరవించబడతారు.. అంతేకాకుండా the decorum of the House is to respect the Chair. అంతే తప్ప అదీ మంచిది కావేని సలహా ఇస్తున్నాను. తటువాత .. you may keep it in the record or you may expunge it. We do not mind.

శ్రీ వి. ఇంద్రారెడ్డి:- గౌరవ స్థాపతిగారు, వివిధ సమస్యలపట్ల అవగాహన కలిగిన వ్యక్తిగా గత 12 సంవత్సరాల సుంచి శాసనసభ్యులిగా, గౌరవ మంత్రీగా మీళో పరిచయం ఉన్న పరిసిద్ధి ఉంది.

ఈ రోజు భారతదేశ పొర్ట్‌మెంటరీ ప్రాజెస్‌స్ట్రోమ్ వ్యవస్థలో స్థాపతి సాధనం కీలక మైనదని చెప్పుకట్టుదు. మనకు ప్రాజెస్‌స్ట్రోమ్ నిధించిన నాచినుంచే ప్రాజెస్‌స్ట్రోమ్ కి పొర్ట్‌మెంటరీ వ్యవస్థలో మన అంధ్యస్యదేక్క రాప్టీ శాసనసభకు స్థాపతిగా ఉన్న వారందరూ గొప్పవాడే. ఈనాడు 10వ శాసనసభ స్థాపతిగా ఎన్నికకాటదిన మేరు శాసన సభకు తెలుగుదేశం పొర్ట్‌మెంటి ఎంపికకావడం ఇవిగింది. ఇంద్రాకే మా పార్టీ, నాయకుడు గౌరవ ముఖమంత్రీగారు చెప్పారు. శాసనసభలో రాజకీయాలకు అతింగా సామాజిక, కర్మిక, సాంఘిక సమస్యలపట్ల, స్పృందించే ఏ సభ్యుడిన్నేనా మేరు గౌరవించాలి, సభకు మంచాతసాన్ని తేసుకురావాలి. తద్వారా నూతన వీధానాలకు రూపకల్పన చేయాలని మా నాయకుడు స్పృంచాగా చెప్పడం జరిగింది. ప్రాజెస్‌స్ట్రోమ్ కి పొర్ట్‌మెంటరీ వ్యవస్థలో ఈ దేశాన్ని, ఎన్ రాజ్యాన్వీన్ అనేక సంవత్సరాల పాటు పరిపోలించిన వారు ఎవరో మనందరికి తెలుసు. చారి పరిపాలనా చరంపరలో ఉత్సవమైన అనేక సమస్యలు - పెదరికం, నిదుచ్చోగు, మత వీద్వాళాలు, ఇర్మిక ఇస్మానతలూ - ఈ సమస్యలన్నింటినే తెలుగుదేశం పోర్చు ఇచ్చివల జరిగిన శాసనసభ ఎన్నికల సందర్శంలో ప్రజలముందు పెట్టడం జరిగింది. శాంతికోసం, సంఖీభావం కోసం, సమానత్వంకోసం, ప్రాజెస్‌స్ట్రోమ్ వ్యవస్థకోసం, తోకిక వచ్చిన కోసం, నీతివంతమైన పాలన కోసం ప్రజలు స్పృందించిన శరీతంగానే తెలుగుదేశం పోర్చు పట్ల, మా నాయకుడి పట్ల వీశ్వాసాన్ని ప్రశాశనించి తెలుగుదేశం పోర్చుని అధికారంలోకి పంపించడం జరిగింది. ప్రజలయ్యుక్క ఈ ఇకాంక్షలకు అనుగుణంగా సభను నడిపించడంకోసం స్థాపతిగా ఉన్న మేరు అందరి

అభిపూర్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని హుందాతనంగా సభను నీర్వహించేవున్న ప్రయాణం సాగిస్తారని మాలాంబి యువకులందరి అభిపూర్యం. మౌళిక సమస్యల పరిపూర్వంకోసం, వట్టాలను రూపొందించడంకోసం, సామాజిక నూయంకోసం, సమగ్ర రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం తమ వంతు కర్తృవాగ్ని నీర్వహించడంకోసం శాసనసభ్యులందరికి సభాపతిగా వున్న మేరు తగిన అవకాశాన్ని కలిగించి, రాజక్యాలకు అతితంగా నూతన వద్దవస్థ నీర్వాణదిశగా ప్రయాణం కొనసాగిస్తారని ఆశిస్తా, మేకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వీ. పురుషోత్తమరావు (సిద్ధార్థ):— అధ్యక్షా, ఈ 10వ శాసనసభకు సభాపతిగా ప్రకటింపుగా ఎన్నికెనందుకు నా హృదయపూర్వకమైన అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. మే లనుభవం, హుందాతనం, అంకితబాపం, మీ సీఎంబిరతా — ఇవన్నే ఈ పదవికి తర్వాతలుగా భావించి పెద్దలందరూ మేకు ఈనాడు ఈ గౌరవాన్ని కలిగించవం ఇంగింది. మేరు గత పదు సంపత్సరాలుగా శాసనసభ్యుడిగా ఉండి, అంతకుహర్షం చుంతీ; పదవిని నీర్వాంచి ఇంస్పోప్టికి, శాసనసభ్యుడిగా ఉన్న కాలంలో ఎంప.ఎల్.పి. హుస్తుల్లునంచి శాసనసభకు ఏఱు ఆటు ఆర్.బి.సి. బిస్లో రావడం ఇంగింది, ఆ సాన్నిహిత్యాన్ని పరస్పరించు కొని మేకు హృదయపూర్వకంగా అభినందనలు తెలియజేయాలన్న కోరికతో నేను మాబొల్డాచడం జరుగుతోంది. శాసన సభాపతిగా ఎన్నికైన మేరు పిదో ఒక పార్ట్ కి చెందిన వ్యక్తిగా కాకుండా నిష్పక్షపూతంగా సభా కార్యక్రమాలను నీర్వహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మేము దూడా ఈ పార్ట్ కి సంబంధించిన వార్డు కాచు కాచెప్పి మముక్కల్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజా సమస్యల పరిపూర్ణం కొసం మాకు కూడా తగిన అవకాశం కల్పించాలని మనవిచేస్తా మరొకసారి మేకు హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియజేస్తా సెలవు లేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి (పరుప్ర):— అధ్యక్షా, మేరు పికగ్రేవంగా స్వీకర్ణగా ఎన్నికెనందున మా పార్ట్ తరఫున మొదటి మా సహచరుల అభినందనలు తెలియజేశారు. నా వ్యక్తిగతంగా కూడా మేకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో మన శాసనసభకు అనేక మంది పెద్దలు స్వీకర్లుగా ఉన్నారు. నాకు గుర్తున్నంతవరకు 1956లో కంధుప్రదేశీలో రాష్ట్రపత్రణ అనంతరం మొత్తమొదట అయిదేవర కౌశ్యరాపుగారు స్వీకర్ణగా ఉన్నారు. లదే ఫిధింగా బీ.పి. సుబ్రామెన్డ్రారు, పిదతల రంగారెడ్డిగారి లాంటి అనేక మంది పెద్దలు స్వీకర్లుగా ఉండి మంచి సాంప్రదాయాల్ని సృష్టించారు. పిది పిమ్మునా నేను ఒక వీపయం మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. నేను చాలా చీస్తునంలోనే 1967లో శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికయ్యాను. గతంలో అభికరపక్క సభ్యులుగానే, ప్రతిపక్షాలకు చెందిన సభ్యులుగానే పోడియం వద్దకు వచ్చి కూర్చోవడం, గోలచేయడం, గందరగోళాన్ని సృష్టించడం వంటి సందర్భాలు లేవు. కానీ కాలక్రమేణా కొన్ని మార్పులు వచ్చి అలాంటి సంఘబునలు చోటుచేసుకోవడం ఇంగింది. కానీ మీ అధ్యక్షం కీర్యం నీర్వహించబడే ఈ పదవ శాసనసభలో గౌరవ సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి గోలచేయడం, గందరగోళం సృష్టించడం, స్వీకర్ సాధనాన్ని ధిక్కరించడం, ఇష్టంవచ్చినట్లు మాటలాడటం -

ఇలాంటివి కంగకండా చూడాలని మనవేచ్చున్నాను. మీరు సభను కంతోగలి చేయువలనిన ఇవసరం ఉంది. ఇప్పుడు మాటలాడుతున్నది ఫలిసిట్పన్ కోసమే కాబట్టి నేను ఇతర అంశాల లోకి వెళి ఎవరినే సిందించదలచుకోలేదు. కానీ కొన్ని సందర్భాలలో శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రివర్ములు పృతిపక్షం తంటే ఏమిటో. పృతిపక్ష నాయకుడు అంటే ఏమిటో అనే అంశాన్ని లేవసితారు కాబట్టి మొము కూడా అ అంశాన్ని లేవసితాలన్న అధిష్టయం మాకు లేదు; కానీ ఇక విషయం ఏ దృష్టికి తెవలసిన అవసరం ఉండని ఆధిష్టయా దట్టాల విషయం చేసి చ్ఛాక్షీకి తెస్తున్నాను. తమరు ఒకసారి వట్టాన్ని తెచ్చించి మాడండి, మనకు వేమంత్ ఇవ్వ లేలో అండ్ రిమూవర్ ఆఫ్ డిస్కోర్సీఫికెషన్ ఆక్ట్, 1953, ఉంది. The Act was amended subsequently in the year 1978. అందుకో సెక్షన్ 12(బీ) లో పృతిపక్షం అంతే ఏమిటో పృతిపక్ష నాయకుడంటే ఎవరో సృష్టింగా శిర్డ్యచింపడి ఉంది. ఎవరుమాట్లాడినా పృతిపక్షం అంటే శాసనసభ సంబ్యాబలంలో పదవ వంతు ఉండాలని మాటలాడుతున్నారే తప్ప అలాంటి నీటింధన ఎక్కుడాలేరని మనవిచేస్తున్నాను. శాసనసిల్వార్ ఇస్లో కూడా అలాంటి లేదు. కోక్కసథ రూట్స్ లో కూడా అలాంటి నీటింధన లేదు. మన శాసనసభకు సంబంధించినంతవరకూ చట్టం ఉంది. చట్టాలను గౌరవిస్తాం. అధికార దుర్యానియాగం చేయుమని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, బాలా సంతోషం. He must stick on to what he has said in the Assembly. ఈ శాసనసభ వ్యవహారాలకు సంబంధించినంతవరకూ పృతిపక్షం అంటే ఏమిటో. పృతిపక్ష నాయకుడంటే ఎవరో. వారికి ఎలాంటి సౌకర్యాలు కలుగుచేయాలన్న విషయంలో స్పేకర్‌గారికి పరిపూర్ణ మైన అధికారం ఉండన్న విషయాన్ని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇది ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన వ్యవహారం కారని మవవిచేస్తున్నాను. అభ్యర్థయ భావాలతో పేద ప్రాణానేకాన్ని ఉద్దరింపజేసేందుకు కలిసికట్టింగా పనిచేయాలని ప్రభుత్వపక్షం వారు వేలిబుచ్చిన అభ్యాయంతో మొము పూర్తిగా ఏకేభావిస్తున్నాం. ఏ వీధంగా అధికార దుర్యానియాగం జరుగుతోంది, ఏ వీధంగా చట్టాలను ధిక్కరిస్తున్నరన్న విషయం గురించి తరువాత గవర్నరురుగారి ప్రసంగంపై ధనవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై మాటలడేటప్పుడు చెబుతాం, వాటి గురించి ఇప్పుడు చెప్పండముకోలేదు. I do not want to expose, I do not want to go into the details. Sir, you keep up the traditions and conventions already established by the previous Speakers and I hope that you will become one of the best Speakers of Andhra Pradesh Legislative Assembly. Thank you very much.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిగుల్ల):- అధ్యక్ష మహాశయా, 10వ శాసనసభ అధ్యక్ష పదవికి ఏకగేపంగా ఎన్నుకోబడి. ఆ పదవిని అలంకరించిన మీకు హేరయహ్వార్యకమైన శుభాభింసనలు తెలియజేస్తున్నాను. మీకు తెలియనిది కాదు. శాసనసభ అధ్యక్ష పదవిగాని, అదేవీధంగా పార్లమెంట్ అధ్యక్ష పదవిగానే ఉన్నతమైన పదవి. ఆ మాటకువేసు ప్రపంచ ప్రభాస్వామ్య చరిత్యలోనే అత్యంత ఉన్నతమైన సాధనం అది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే కోట్టాడి ప్రజలయొక్క హృదయసృందనకు కేంద్ర బీంబం ఆ

సాధనం. దీనిని అంతటి మహత్తమైన సాధనంగా, ప్రజల వ్యాదయంతో ఆనందం వచ్చే ఉటువంటి అభిపూర్ణయాలకు, ఆకాంక్షలకూ రూపరేఖలు ఇచ్చే సాధనంగా భావించినట్లయితే తప్పకుండా ఆ సాధనాన్ని అలంకరించినపారికి, ఆ సాధనానికి ఎవరుగా నీఱించి సంభాషించే పారికి గారవం, వ్యాంధాతనం ఉంటుంది. మన దేశంలోగానీ, రాజుష్టాంబానీ ఇలాండే ఉన్నతమైన సాధనాన్ని అలంకరించిన అధ్యక్షులు ఏర్పాటు చేసిన వ్యక్తి రాంపురాయాయి ఉన్నప్పులేక దురద్యుష్టవశత్తు, రాజకీయాలకు బిల్లొము శాసనసభలు వ్యాంధాతనాన్ని 11-10 కోల్పోతున్నాయి. చిఫరకు అధ్యక్షునికి వుండవలసిన గౌరవాన్ని గౌరవాన్ని కూడా ఉ. కోల్పోతున్నాయి. చిఫరకు అద్యక్షునికి తుండవలసిన గౌరవాన్నికూడా కిందపరచ నిధంగా పుండ కూడా. ప్రజలపుష్టిలో శాసనశత అంట, సభావర్పులు అంట అత్యంత రయిలుచేయున్నటుపంచీసి ఒకవిధంగా వ్యాంధాతనం అయినటుపంచివాటిని కూడా దిగ్గజార్పిదం, ప్రజలద్యుమీలో ప్రక్కించ నగినపిగా తయారై యి నేపథ్యములో ఉన్నప్పుడు ప్రజలు యాచుచ్చులో శాసనసభాంచే వారు ఉన్నెకానేకమైన ఆశలుట్టుకున్నారనే విషయాన్ని మరొకకూరి మేకు గుర్తుచేస్తున్నాను. రాబట్టి, యి శాసనసభ్యుడిగా, యి శాసనసభలో నిర్వహించిన బాధ్యతలను పాటించి రట్టుయితి, వందసంవత్సరాల అసభవంలో రూబోందించిన దాయాంగినిబంధనలు క కుప్రాంగా అర్థంవేసుకుని పాటించినట్లయితే ఈ శాసనసభలో అధ్యక్షులవారికి, ఈ శాసనసభ మొత్తానికి తగిన వ్యాంధాతనం, తగినస్వాయం జరుగుతుందనే విషయం మేద్యారా సభ్యులందరికి మనపి చేస్తున్నాను. అందుకనీ, యి ప్రత్యేక సందర్శంలో. మేకు శుభాధిసందర్శనలు చేపే సందర్శంలో, మిమ్మక్కి ఉద్దేశించి ప్రసంగించే సందర్శంలో గౌరవ శాసనసభకు, గౌరవ సభాసాయకులు యిచ్చిన వక్కనీ సలహాను. అదర్కాన్ని, ఉద్దేశాన్ని ఆచరణలో పెట్టి లక్ష్మింతో పూనకొవాతి, అట్లాగిచేస్తే, నిజింగానే యినాడు మన కంధు రాఘు శాసనసభకు, ఆంధ్ర దేశ ప్రజల మనసులో ఉన్న ఉన్నత సాధనాన్ని, ఇంకా అట్లాగిన్నతమైన, సగర్వ మైన గౌరవాన్ని, మన పరిత్యక్తును మార్చి నూతన హోన్సాన్ని - సాధించిటువచ్చి అవుతుంది. ఆ గౌరవము మేకు దక్కుతుందని మనపిచేస్తున్నాను. యినాడు శాసనసభ అధ్యక్షుల వారు యిచ్చేకొన్ని తీర్చులు కోర్చులో కూడా చర్చించిదుతున్న సందర్శంలో, అధ్యక్షులు సభ్యులుగా మా పని నిర్వహించే కార్యక్రమాలపట్ల, తీసుకునే విక్షాత పట్ల ఆధారపడి ఉంటుంది. కాబట్టి, ఒకవిధంగా స్పృహకూరా గుర్తుచేస్తూ, మా పర్మల చైన్సుత్యం పైన మీ బాధ్యత, నిర్వహణ ఆధారపడి వుంటుందని మరొకడసారి మనపిచేసు కుంటూ మేకు శుభాధిసందర్శను తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. బుట్టయ్య చౌదరి:- అధ్యక్షా, తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు పెందిన సహచరులుగా తమరు యారోసు యి ఉన్నత సాధనానికి రాపడం పురుగోదావరి జిల్లా ప్రజలందరికి, మొత్తం ప్రకాపితినిధులందరికి ఎంతైనా గర్వకారణం. రాజుష్టాంబానికి పెందిన

శాసనసభలో ఈ రోటున గురుతరమైన బాధ్యతలు మీ భుజస్కందాలమైన వున్నాయి. గతంలో ఆనేక ఉన్నతపద్ధతులను మీరు అధిష్టించారు. ఉన్నత సంప్రదాయాలతో కొనసాగిన మీకు యూ భారము ఎక్కువ కాబోదీని, నేను ఆశిస్తున్నాను. గత శాసనసభలో సహవేశాలలో ఇరిగిన అనేక రుస్సంఘమిలు యికముందు పునరావృత్తుం కాబోవసి, నూతన సంప్రదాయాలతో, భారత దేశంలోని శాసనసభలన్నింటికంటి కూడా అత్యున్నత వ్యాఖ్యాలు, అంధ్రప్రదేశీ శాసనసభలో తమ సారవ్యంలో నడవగలవనీ ఆశిస్తున్నాను. ప్రజల సంకేతమాసికి కుల, మత, పరములకు తలతముగా రాజీంచవలనిన అవసరాన్ని, నూతన సంప్రదాయాలతో సభాసహవేశాలు జరుగగలవనీ ఆశిస్తున్నాను. పిద్దెనాసరే, తమ అధిష్టాయాలు చెప్పాడానికి గానీ, లేక తమ భావాన్ని వ్యక్తపరచడంలో గానీ, సక్కమమైన విధానాలు పాశించాలి. దురడ్చయినాళ్లు, గతంలో మైకులు వీరగగ్గాట్టడం, ఎన్నో చిల్డలు పగులకొట్టడం ఇరిగించి. ఆ విధంగా తమ భావాన్ని వ్యక్తపరచడం అవుతుందనే విధానాలు యికముంగు తొసాగకుండా వుగాయి అని భావిస్తున్నాను. అపే సందప్పదాయం అనుకుంచి, ఒక ... ఏ ... భావం కపుండి. ఈ సథ, ప్రజల సమస్యల పరీష్కారానికి కుపిచేయగలదని ఆశిస్తున్నాను. శేష ఎన్.ఐ. రామారావుగారు మనందరికి యిచ్చిన ఆదేశాలు కూడా మరొక సార్ మనసులో పుచుచుకుండాయి. ప్రతిస్కాయలు, పూజా పుత్రిసిధులను గౌరవించి వారు చేపే పియోను, సలవోలను లేసుకుని ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను నడవాలన్నడే మా క్షేత్రం. రాజీంచొయి, సిద్ధాంతాల వెరు అఱునా, పుణ్య సంక్షమానికి సంబంధించి, శాపియుక్త అధిష్టాయాలకు వీలువ యువ్వాలని ముఖ్యమంతీగారు చెప్పారు. అదే విధంగా, మీకు మా అందరి సహయ సహకారాలు అందిస్తామని, ఆ సందర్శంగా మీకు ప్రతిపక్ష సభ్యులుదరు కూడా సహకారాన్ని అందిస్తారని నిజాపించి చేస్తున్నాను. ప్రజాసామ్వయంలో ఇంతా కఠిసికట్టగా. ఆలోచన చేస్తే మంచి కార్యాల లమలు అవుతాయి. మీరు న్యాయ శాస్త్రి పట్టభద్రులు, నాంకెతికపరమైన సమస్యలను చక్కగా అధిగమించగలరు. దానికి మేము అండండాలు అందిస్తాము. యాసందర్శంగా మీకు అధిగంచనలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ సంకాంత పండగ సందర్శంగా మరింత ఆనందంగా వున్నది. మీరు ఉన్నత సాధనానికి రావడం నాకింతో సులోపంగా వున్నది.

శ్రీ టీ. దేవేందర్ గాడి:- అధ్యక్షా. తమరు పదవ శాసనసభకు పికగ్గేవంగా ఎన్నుకోబడినదుకు నా వ్యాదయహ్వార్యకమైన ధన్యవారములు తెలియచేసుకుంటున్నాను. చెనుకబడిన పర్మాలకు చెందిన మీకు సభాసాయకుడు, గౌరవ ముఖ్యమంతీగారు యానాడు యూ అవకాశం కల్పించడం ఎంతో సంకోపంగా ఉంది. ఇంత చీన్న వయస్సులో అంత ఇన్నతమైన పశవినీ అలంకరించవానికి అవకాశం ఇచ్చిన సందర్భలో వారికి కూడా నా యొక్క ధన్యవారాలు మనస్సార్థిగా తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు నేను కూడా కొత్తగా శాసనసభకు ఎన్నుకోబడాను. నాతోభాటుగా చాలా మంది శాసనసభ్యులకు అవకాశం దొరికింది. యానాడు మాకు పదవులు ముఖ్యమంతీగారు యివ్వారు. మా వీధి విధానంలో సలవోలు, సాచనలు యువ్వాలని పెప్పి యిం సందర్శంలో మీకు మనసిచేస్తున్నాను. మీరు నిర్దహిస్తున్న పదవివల్ల నిజంగా వెనుకబడిన తరగతులపారికి సహాయంలో ఉన్నతమైన సాధనం దొరికింది. మెనుకబడిన వరాగువారికి సరైన అవకాశాలు దొరికితే వారు కూడా నేవ

చెస్తారు. వారియొక్క విధినిర్వహణలో కూడా తప్పనిసరిగా పృతిభను ప్రగదిసాస్తరని చెప్పినమ్మకము, విశ్వాసము నాకుపున్నది. మీరు రాబోయే కాలంలో నర్విహించే బాధ్యత సమాజంలో ఉన్నటువంటి అట్టడుగువరాగిలకు ముఖయంగా వెనుకబడినవరాగిల వారందరికి కూడా సగర్వయంగా చెప్పుకునే విధంగా వుంటుందని నేను యా సందర్శంగా ఆశిస్తాము. మీ యొక్క విఘులు ఎంతో చక్కగా సిర్డుహస్తారని, ఆశిస్తాము సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (సక్రెకర్త): - అధ్యక్ష, తమరు యా పదవ శాసనసభకు ఏకగోవంగా ఎన్నిక అయినందుకు నేను తమకు ప్రగదయహర్యక శుభాకాంక్షలు తెలియ చేస్తున్నాను. అలాగే, యా ప్రభాసావమ్య ప్రక్కియలో శాసనసభ అనేది ప్రశస్తి వేత విరుద్ధిని ఒక ఉన్నతమైన సంస్థయని నేను కొత్తగా చెప్పువలసినది కాదు. కానీ, మంచిచెడ్డలను మనమే యా సంస్థకు చేకూర్చేది; మనం, మన పరిస్థితే అనేది కూడా నేను మీకు చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు. మీకు తెలుసు - ఎందుకంటి, ఇందులో ప్రధానంగా ఒక విషయం వున్నది. ఏమిటే అన్నప్పుడు - ప్రభుత్వవక్షం, అధికారపక్షం ఏది వున్నా ఆ అధికార పక్షం చేసే లోపాలు, తప్పులు చెప్పేపని ప్రతిపక్షాలకు వుంటుంది. ప్రతిపక్షం ప్రభుత్వానికి ఒక కాపలా వుండి కుక్క లాంటిది - వాట్డాగ్ అన్న మాట. అందుకని ప్రతిపక్షం ఏదైనా చెప్పినప్పుడు ప్రభుత్వవక్షం వుండాగా దాన్ని స్వీకరించి ఆ తప్పులను తిరిగి చేయకుండాపుంటి అది రాజీస్తుంది. అది కాకుండా, తిరిగి ఇంకా రెండు తప్పులు చేస్తే అది రాణించకపోగా నష్టపోతుందని ప్రయత్నక్క సిద్ధరశనంగా చూకాము. అట్లాగే నేను మరొక సందర్శంగా మంత్రులను తమద్వారా అభ్యర్థిస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పక్షాన అధికారులందరూ తీసుకునేటటువంటి అవినీతి కార్యక్రమాలు ఏపైనా చెప్పినప్పుడు ప్రభుత్వం వెనకేసుకుని, దానికి ఎలాంటి విచారణకు సిద్ధం కాకవోవడం, ఇదివరకు శాసనసభలో వాదిపవాదాలు రావడం అసలు యితువంటివి ఎక్కువ భాగం శాసనసభ కార్యక్రమాలను అంటపరచిన సందర్భాలు వున్నాయి. అందువలన అలాకాకుండా, ప్రభాధనం కొల్క బోతున్నప్పుడు, దాన్ని ప్రతిపక్షాలు ఎత్తిచూపినప్పుడు, ఆ ఎత్తిచూపిన అంశంపైన విచారణ జరిపి సరియుగు చర్యక్కుసుకునే బాధ్యత అధికారపక్షం పైన వుంటుంది. అధికారపక్షం స్వచ్ఛందంగా దేసిని స్వీకరించినప్పుడు సభాసమయం వ్యధా అయ్యి అవకాశం తక్కువగా వుంటుందనేది నేను ప్రధానంగా మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్ష, తమకు కూడా తెలుసు. కొన్నిసందర్భములలో తమకు తలనొప్పి తెచ్చించే సంఘజనలు జరుగుతూ వుంటాయి. అటు పంటి సందర్భాలలో అధికారపక్షం, ప్రతిపక్షం అనే తేడాలు చూపకుండా, అవినీతి దృష్టాంగి దాన్ని ఖచ్చితంగా విచారణ జరిపి, చేసిన సంఘటనలు, ఉదాహరణలు గతంలో వున్నాయి. పీదయునా ఆవినీతి ఆరోపణ విచ్చినప్పుడు, మనం పెంటనే విచారించి, మంచిచెడ్డలు తెచ్చి ప్రశస్తి దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పుడు అధికారపక్షం మీద సిద్ధ లేకుండా బోతుంది. అలాకాకుండా ఆ అవినీతిని సమర్థించనప్పుడు అనేక సమస్యలు తల్లితూతాయినేది తమకు తెలియిసిది కాదు. ప్రతిపక్షాల విచయంలో ఒక మాట పెబుతాను. మనం ప్రశస్తికారకు, ప్రశస్తిలచేత ఎన్నుకొనిదిన వారము కనుక, ప్రశస్తిలచేత ప్రయత్నక్షంగా ఎన్నుకోబడిన వారము కనుక, ఈ శాసనసభ ప్రభాసమస్కల చర్పకు వేదిక అంశప్పుడు, ప్రతిపక్షాలకు తమరు

ఎక్కువ సమయం కెళ్లాయించవలసిన అవసరం వుంటుంది. ప్రభు సమస్యలు ఎత్తి చూప వలసిన శాధ్యత ప్రతిపక్షులకు ఎక్కువగా ఉంటుంది. కనుక తమరు ఈ అంశాన్ని కూడా పరిగణనలోనికి తేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అధికారపక్కం అందుకు సహకరించినప్పుడు సభ ప్రశాంతంగా జరగడానికి అవకాశం వుంటుంది. పదవ శాసన సభ ఆదర్శప్రాయింగా నడుస్తుందనే అభిప్రాయింతో నేను వున్నాను. మెసారిటీ, మెసారిటీ అనే ప్రశ్నను కొందరు గౌరవసభ్యులు లేవునొక్కరు. మెసారిటీ అంటే కాబాలంవే వచ్చేటి కాదు, వద్దంటే హోయెడ్ కాదు. ఎప్పుడు ఎవరికి ఎంత మెసారిటీ యాప్సలనేచే ర్యాశలే నెర్చయిస్తారు. ఆ విధంగా ప్రజలు మాత్రమే లేర్చు చెప్పగలరు. మన యిఛాయిఛ్యాల మీద ఈ అంశం ఆధారపడి లేదనేది మనమంతా తెలుసు కోపలసిన అవసరం వుంది ఇక్కడ మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా. థారథదేశం మొత్తం మేరు మరు ఎఫ్స్ తేడ్చులు చూస్తారు వున్నాము. ఈ తేర్చుల దృష్టాంశి ప్రభూస్వామ్యుని చిపయంలో ప్రజలు పరిషిష్టతి చెందారనేది స్పష్టంగా తెలుస్తారు వుంది. మేధావుల దృష్టికి, పశ్చికల దృష్టికి కూడా అందనంత పరిషిష్టతి తేసుకున్నాన్నాను. తమరు సభాపతిగా ఎస్క్రిక్చెనందనకు తమకు అభినందనలను తెలియజేస్తున్నాను. మరొకటి - కులం, మతం అనే సమస్య రాకూడదు. ఏ వరగం నుండి ఎస్క్రిక్ అంటా, ఏ కులం వారం అయినప్పటికే, ఒకసారి ఎస్క్రిక్కులు తరువాత మనం ఆంధ్రప్రాంతం అంతటికి ప్రతిసిద్ధులంం. ఆంధ్ర దేశంలోనే ప్రభూనేకం అంతటికి మనం ప్రతిసిద్ధులం అనే అభిప్రాయం మనలో వుండాలి. అన్ని కులాలు. మతాల వారికి మనం ప్రతిసిద్ధులం. ప్రభూనుగా ఎక్కడయితే అన్యాయం ఇరుగుతుందో, దాన్ని హోగెక్కి ఆ స్తానంలో న్యాయం చేకూర్చడానికి ప్రభూప్రతిసిద్ధులుగా మనం కృషిచేయవలసిన అవసరం, ఎలగుప్పుడు ఆ భావన కలిగివుండవలసిన అవసరం ఉంది. దానే ప్రకారం తమరు మమ్ములను అందరినే సవ్యమ్మున మారగంలో నడిపించడానికి కృషి చేయాలని మనవిచేస్తారు. ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలను సమర్పిస్తారు. తమకు మరొకసారి అభినందనలు తెలియజేస్తారు సెంపు తేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పెక్టర్:- చాలామంది సభ్యులు మాత్రాదవలసి వున్నందున, ఎక్కువ సమయం తేసుకోకుండా, వీట్నంత త్వరగా ముగిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ చిక్కల రామచంద్రరావు:- అధ్యక్ష మహాశయా, పదవ శాసనసభకు తమరిని పికగేపంగా సభాపతి పదవికి ఎన్నుకున్నందుకు నాయుక్క చ్చాదయపూర్వక అభినందనలను తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా, తూర్పుగోదావరి కీలాలోని వెనుకబడినవరాగాలనుండి తమరిని ఎంపిక చేసినందుకు మన సభానాయికులు డాక్టర్ సందమారి శారకరామారూపగారికి మా అందరి తరఫున, మా కీలా తరఫున ధన్యవాదములు తెలుపుకుంటున్నాను. ఎంతో అనుభవముశ్లేష తమరిని సభాపతి పదవి అనే ఉన్నత పదవికి ఎన్నుకున్నందున, సభాగౌరవం

కాపాడతారని మొదట ఆశిస్తున్నానుము. ఈ జిల్లా నుండి తమరు నాలుగుసారుల శాసనసభ్యునిగా ఎన్నిక కావడమే కాకుండా. 1983 నుండి కూడా తమరు చక్కబే వోర్మిఫోరీమ్యాలను నిర్వహించారు. సహకారశాఖ, హౌసింగ్శాఖ, న్యాయశాఖలను తమరు నిర్వహించారు. న్యాయశాస్త్ర కోవిదులైన తమరీని ఈపరువికి ఎంపికచేయడం ఎంతోముదావహం. ఇంత చిన్నవయస్సులో సభాపతి పదవికి ఎంబికెకావడం అనెది, శాసనసభ చరిత్రలోనే ప్రధమం అయినందున నాకుఎంతో ఆనందంగాపుంది. నాకెటాము, మాజిల్లావాసులందరికి ఆనందంగా పుంది. 1983నుండి నెనుకూడా శాసనసభలో తమతో కలిసిపనిచెచాను. నెనుకూడా 4సారులగా శాసనసభ్యునిగా తూర్పుగోదావరి జిల్లానుండి ఎన్నికతలున్నాను. అధికారపక్షంలోను, ప్రయోజకంలోను తమరిపొత్తు, తమరునిర్వహించిన చక్కబేపొత్తు ప్రజలందరికి తెలుసు. ప్రజా సంకేతమంపట్ల తమరీకి వక్కబేపవగానూపుంది. అటువంటివ్యక్తినీ సభాపతిపదవికి ఎంబిక చేసి నందుకు మా జిల్లా ప్రజల తరఫున మీముల్చి అభినందిస్తున్నాను. సభానాయుకుడిని మరొకసారి అభినందిస్తూ, సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి (మైదుకూర్):— అధ్యక్ష, పదవ శాసనసభకు ఏక గ్రేవంగా ఎన్నిక అయినందుకు తమరీని అభినందిస్తూ, సభ్యులకు ఒక మనవిచేయదలచు కున్నాను. దయచేసి శాసనసభను బహిరంగసభ చేయవచ్చు. బహిరంగసభ చేయకుండా, సామాన్య ప్రజల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించే విధంగా ఈ సభను నడవవలసిందిగా కోరు తున్నాను. మేకు ఈ సందర్భంగా ఒక వీషయం వీన్నవీంచదలచుకున్నాను. An impression is gaining ground in the society that this Assembly is not discussing the problems of the less privileged people of the society. ఈ అభిప్రాయం బయటికు వస్తూ పుంది. పెద్దలు చెప్పిన ప్యాసంగాలను వీన్నాను. నెను కూడా ఆరవ శాసనసభలో, ఏడవ శాసనసభలో సభ్యునిగా వున్నాను. మేతో బాటుగా ఏడవ మరియు తోమ్మిదవ శాసనసభలో పనిచేసే అవకాశం కలిగింది. సామాన్య ప్రజల సమస్యలను ఈ శాసనసభ చర్చించే విధంగా తమరు వేస్తారనీ నెను ఆశిస్తున్నాను. ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాలను పరిరక్షించుకుంటూనే, కొత్త సాంప్రదాయాలను కూడా మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా ప్రచేషించి, సామాన్య ప్రజల ప్రయోజనాలను, రక్షించాలిని కోరుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మేకు కృతస్థతలు తెలియజేసు కుంటూ సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి (తుంగపురి):— అధ్యక్ష, మీరు ఈ పదవ శాసనసభకు సభాపతిగా ఎన్నికయినందుకు నెను మనస్సార్లిగా అభినందనలు తెలియజేసున్నాను. మీముడులను ప్రయోజనించిన గారవ ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా అభినందనలు తెలియజేసున్నాను. 8, 9, 10వ శాసనసభలో మేతోపాటు నెను కూడా శాసనసభ్యునిగా ఉన్నందుకు గర్వపడుతున్నాను. మంత్రిగా, పట్టిక ఎక్స్పో కమిటీ ఛైర్మన్‌గా మీకు చాలా అనుభవం పుంది. అధికారపక్ష సభ్యునిగా, మంత్రిగా, ప్రయోజనించిన మీరు ఎంతో హుండాగా శాసనసభలో ఉన్నారు. మీముడులను అభినందిస్తూ, ప్రత్యేకంగా మీకు ఒక వీషయాన్ని చెప్పిదలచుకున్నాను. అధికారపక్షంగా పెద్ద మేళారిటీ గెలిచారు. ఇటు

కాపాడతారని మేము ఆశిస్తున్నాము. ఈ జిల్లా నుండి తమరునాలుగుసార్లు శాసనసభ్యునిగా ఎన్నిక కాకుండా, 1983 నుండి కూడా తమరు వక్కబీ హోర్ట్‌ఫోర్మెంటును నీర్వ హించారు. సహకారశాఖ, మునిసిపల్ శాఖ, హౌసింగ్ శాఖ, న్యాయశాఖలను తమరు నీర్వ హించారు. న్యాయశాఖ కోవిదులైన తమరిని ఉపదవికి ఎంపికచేయడం ఎంతోముదావహం. ఇంత చిన్నవయస్సులో సభాపతి పదవికి ఎంపికకావడం అనెది, శాసనసభ పరిత్యోన ప్రధమం అయినందున నాకుఎంతో ఆనందంగాపుంది. నాకేకాదు, మాజిల్లావాసులందరికి ఆనందంగా పుంది. 1983నుండి నేనుకూడా శాసనసభలో తమతో కలిసిపనిచేశాను. నేనుకూడా 4సార్లుగా శాసనసభ్యునిగా తార్పుగొదావరి జిల్లానుండి ఎన్నికతయినాను. అధికారపక్కంలోను, ప్రజి పక్కంలోను తమరిపాత్ర. తమరునీర్వహించిన చక్కటిపాత్ర ప్రజలందరికి తెలుసు. ప్రజా సంషేషమంపట్ల తమరికి చక్కటిపవగాహనవుంది. అటువంటి వ్యక్తిగాని సభాపతిపదవికి ఎంపిక చేసి నందుకు మా జిల్లా ప్రజల తరఫున మీముడ్రెండ్రు అభినందిస్తున్నాను. సభానాయుకుడిని మరొకసారి అభినందిస్తూ, సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి (మెదుకుర్):— అధ్యక్ష, పదవ శాసనసభకు చీక గ్రేవంగా ఎన్నిక అయినందుకు తమరిని అభినందిస్తూ, సభ్యులకు ఒక మనవిచేయదలచు కున్నాను. దయచేసి శాసనసభను బిపీరంగసభ చేయువద్దు. బిపీరంగసభ చేయకుండా, సామాన్య ప్రజల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించే విధంగా ఈ సభను నడవవలసింగిగా కోరు తున్నాను. మేకు ఈ సందర్భంగా ఒక విషయం వెన్నువీంచదలచుకున్నాను. An impression is gaining ground in the society that this Assembly is not discussing the problems of the less privileged people of the society. ఈ అభిప్రాయం బయటకు వస్తూ పుంది. పెద్దలు చెప్పిన ప్రసంగాలను వెన్నాను. నేను కూడా ఆరవ శాసనసభలో, ఏదవ శాసనసభలో సభ్యునిగా పున్నాను. మేలో బాటుగా ఏడవ మారియు తొప్పిడప శాసనసభలో పనిచేసే అవకాశం కలిగింది. సామాన్య ప్రజల సమస్యలను ఈ శాసనసభ చర్చించే విధంగా తమరు చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాలను పరిరక్షించుకుంటానే, కొత్త సాంప్రదాయాలను కూడా మారుతున్న కాలానీకి అనుగుణంగా ప్రయోజనాలను రక్షించాలని కోరుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మేకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేసు కుంటూ సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అర్. దామోదర్రెడ్డి (తుంగటురి):— అధ్యక్ష, మేరు ఈ పదవ శాసనసభకు సభాపతిగా ఎన్నికయినందుకు నేను మనస్సార్థిగా అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. మీముడులను ప్రతిపాదించిన గారవ ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా అభినందనలు తెలియ చేస్తున్నాను. 8, 9, 10వ శాసనసభలో మేలోపాటు నేను కూడా శాసనసభ్యునిగా ఉన్నందుకు గర్వపడుతున్నాను. మంత్రిగా, పట్టిక ఎకొంటే కమిషన్ ఛైర్‌కునీగా మేకు చాలా అనుభవం పుంది. అధికారపక్క సభ్యునిగా, మంత్రిగా, ప్రతిపక్క సభ్యునిగా మేరు ఎంతో హుందాగా శాసనసభలో ఉన్నారు. మీముడులను అభినందిస్తూ, ప్రత్యేకంగా మేకు ఒక విషయాన్ని చెప్పుదలచుకున్నాను. అధికారపక్కంగా పెద్ద మెళారిచీలో గెలిచారు. ఇటు

ప్రతిపక్షంలోకూడా 26 మంది శాసనసభ్యులు గెలిచారు. ఈ సతలో శాసన సభ్యులుగా మేము కూడా ఉన్నాము. మాకు కొన్ని స్వయంత అధిపొయియాలున్నాయి. ఇదివరకు అధికార పక్షంలో ఉన్న వారు, ఉన్నాడు ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చారు. ప్రతిపక్షంలో గల వారు అధికారపక్షంలోకి వచ్చారు. పేకు, మాకూ కూడా చాలా బాధ్యత ఉంది. ఈ రోటు ప్రతి పక్షంలో కూరువున్న పార్టీ వారు అధికారంలో ఉండి ఎన్నో పాపాలు చేసి. అవినేతి కార్యక్రమాలు చేశారు. ప్రజలు మొన్న ఎన్నికలలో వాటిసి బయటపెట్టారు. ఒక పాపాల ఛీరుపుడు మాత్రం ఈ సభలో ఉన్నారు. ఈ అవినేతి కార్యక్రమాలు, పాపాలు బయట పెట్టాసికి మాకు చాలా అవకాశాలు మేరు ఇవ్వాలి. వాటిసి బయటపెట్టాసికి సీదుగా వున్నాము. మాకు ఎక్కువ అవకాశం ఇవ్వాలి. తెలంగాణ సమస్యలు చాలా వున్నాయి. ఇది వెనుకటిన ప్రాగంతం, మెత్తాప్రాగంతం. ఈ సమస్యలు ప్రస్తావించడానికి ఎక్కువ సమయం కావాలి. నీట్ల కేటాయింపలో కూడా ప్రతీసార్ల మాకు వెనుకిక వచ్చేట్లు ఉన్నాయి. మేము నీసియిర శాసనసభ్యులము. నీట్ల కేటాయింపలో తిని న్నాయం చెయ్యాలి. ఈ శాసన సభలో గల వారికి ప్రాణిరక్షణ. వారి కుటుంబాలకు ప్రాణిరక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత మీ పైన చాలా ఉంది. ఎవరికి ప్రాణిధయం ఇందో, వారికి ప్రాణిరక్షణ కల్పించాలని మిముగ్గిల్లి కోరుతూ ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు మనస్సార్లిగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టీ. నేత్తారాం:- అధ్యక్షా, ఈ పదవ శాసనసభకు తమరు పికగ్గివంగా ఎన్నిక కావడం మా అందరిక చాలా సంతోషదాయికం. ముఖ్యంగా వెనుకటిన తరగతుల నుంచి మిముగ్గిల్లి ఎన్నుకుని, ఈ రాష్ట్రంలో ఈ వరాగ్నికి పెద్ద పీట వేశారు ముఖ్యమంకీగారు అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. బిహారా 7వ శాసనసభలో కూడా ఒక వెనుకటిన వరాగ్ల నాయకుడికి అధ్యక్ష స్థానాన్ని కేటాయించిన ఘనశ శ్రీ ఎన్.టీ. రామారావుగారికి దరకింది. మళ్ళీ ఈ నాడు ఈ 10వ శాసనసభలో వెనుకటిన వరాగ్ల పుట్టిగా, అతి వెన్న వయస్సుగాల మిముగ్గిల్లి అధ్యక్ష స్థానానికి ఎరువిక చేసిన వారికి, అశాస్తరీ ఈ వున్న ఇతర రాజకీయ పార్టీలు పికగ్గివంగా ఎన్నికకు సహకరించిన వారికి ఈ సందర్భంగా అధిసందనులు తెలియజేసున్నాను. ముఖ్యంగా మేరు 7వ శాసనసభ నుంచి 10వ శాసనసభ ఎరకూ ఎన్నక్క, మంత్రీగాను, పట్టిక ఎక్కంటి కమెంట ఛుర్కిశాస్త్రాలు మరు నాన్యవాంచి, చూపిన వౌరవ ప్రశంసనవేయము. అయితే ఈ సందర్భంగా తమరికి నేను విజిష్టప్పి చేసున్నది ఒకజీ. ఈ రాష్ట్ర శాసన సభకు గతంలో ఏందరో మహాసుభాపులు అధ్యక్ష స్థానాన్ని అలంకరించి ఉన్నారు. వారు ఉన్నత సాంప్రదాయలను, విశిష్టమైన సాంప్రదాయాలను పాటించారు. ఆ సాంప్రదాయాల ఒరవడిలో, వారి ఆశయాలను మరువకుండా, ఈ సభా సాంప్రదాయాలను, గౌరవాన్ని పరిరక్షించడంలో మేరు కృతక్షయులుతారనడంలో మాకు ఎటువంటి సందేహం లేదు. ఈ సందర్భంలో పెద్దయి చాలా మంది మాట్లాడారు. ఈ సభ ఆన్ని రాజకీయ పార్టీలకూ వేరికి. ఇక్కడ మెణారీలీ, మెన్నారీలీ అనే సమస్య కానే కాదు. సభ్యుల మన్మాహాలను, ప్రజల సమస్యలను ప్రతిషీంబిష్టున్నపుడు, మెణారీలీ, మెన్నారీలీ అనే ఆలోచన లేకుండా సమానమైన తేర్పులు వస్తాయని నేను మనవిచేసున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ముందున్న ఆవేకమైన సంకేతు పథకాలను, అభివృద్ధి పథకాలను

అమలచేయవలసి వుంది. అవన్నే చట్టరూపంలో రూపం దాల్చేటప్పుడు ఇందరి ఆధీష్ఠాయా ఉను పరిగణలోనకి తీసుకుని, వికిషిష్టమైన పద్మతిలో ఆ చట్టాలను నెలకొల్పేటుగా మీ చర్యలు ఉంటాయని ఆశిస్తున్నానును. అంతేకాకుండా ఈ రోజు భారతదేశంలో అనేక రాష్ట్రాల్లో బున్నాయి. అధ్యక్ష సాధనం నుంచి వెబువదిన తీర్పులు కానే, మనం చెస్తున్న చట్టాలు కాని న్యాయస్థానంలో సహాలు చెయ్యించుకున్నాయి. ప్రజాసాధనయంలో ఈనాడు ప్రజలు నీలదేస్తున్నారు. రాజకీయ నాయకులపటి ప్రజల విశ్వాసం రోజు రోజుకూ తగినిపోతున్న ఈ రోజులలో మీరు ఈ అధ్యక్ష సాధనకి వచ్చారు. దీన్గుణీకృత ఉత్సవంగా మీ పోత్ర నడిపించవలని ఉంది. మీ మెధమ్మాను భాగా ఒపయోగించవలసిన అవసరమంది. మళ్ళీ, చట్టాల సభలకుండా గౌరవాన్ని కాపాడి. ఒక రక్కటి ఇంపెర్చసను కలుగచేయవలసిన అవసరం 10వ శాసనసభా సభ్యులందరికి, అన్ని పార్టీలకూ ఈ రోజున ఉండని తమద్వారా మనిచేసుకుంటూ, అందరి పునోభావాలనూ తమరు గుర్తించి, సమాజంలో గల అన్ని వరాగిలకూ ఉపయోగించాలని ఆలోచనలో చేస్తున్న చట్టాలు పరిరక్షించబడతాయని ఆశిస్తూ. వెనుకడినపరాగిలకు పెద్ద పేట వేసిన ముఖం మంత్రీగారికి తమద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ, సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

జ్ఞాపాండి

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి (నరాసపూర్) :- అధ్యక్ష, తమరు పదవ శాసనసభకు ఓక గ్రేవంగా ఎన్నికలునందుకు మా పార్టీ తరఫునుంచే మీకు ఆధినందనలు తెలియజేసున్నాయి. అంతేగాక ప్రజాసాధనమార్కన్ని. క్రమ శిక్షణను పాలించే విధంగా సమర్థవంతంగా ఈ శాసన సభలో తమరు పనిచేస్తారని మాకు సంపూర్చంగా విశ్వాసం ఉంది. అంతేగాక మనం ఉన్నత మయిన, పవిత్రమైన రాజ్యాంగాన్ని మన భారత దేశంలో రూపొందించుకున్నాము. ఆ రాజ్యాంగాన్ని సమర్థవంతంగా మన దేశ ప్రజలకు, మన రాష్ట్రాల ప్రజలకు ఇనుగుణంగా దాసిని అందించేందుకు మీరు సమర్థవంతంగా ఇప్పుడు పని చేస్తారని మేము సంపూర్చ విశ్వాసంతో ఉన్నాము.

రెండవది - అవినీతి ఈ సాధాయలో జరిగినా ఆ అవినీతిని మన గౌరవ శాసన సభ్యులు మీ దృష్టికి తేసుకువన్నే చాసిపెను స్పురించి ఆ అవినీతిని సిర్యులీంచడానికి పీడు ముఖ్య మైన పాత్రవహించాలని మీతో ప్రార్థిస్తున్నాయిను. ఈనాడు దాష్టుంటో ప్రజా సమస్యలు ఎన్నో వున్నాయి. వాటిని పరిశ్చారం చేరుచుంటో ముఖ్యమైన పాత్రాను మన శాసనసభ్యులు వహించవలసిన బాధ్యత ఉంది. అంచుకని ప్రజాసమన్సులు కారిప్పాడారం చేయడానికి పేద వరాగల. బిలబోనపరాగాల యొక్క అభ్యున్నతికి వారి శేయస్సుకు, వారిప్పు అత్యాచారాలు ఏ ప్రాంతంలో జరిగినా వాటిని అరికట్టడానికి మేము మాతోబాటు మీరు ముఖ్యమైన పాత్ర; వహించి చెర్చుంగా ఏదుర్కొనవలసిన అవసరం ఉండని నేను ప్రత్యేకంగా మనిచేసున్నాయి. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో ఎన్నో సమస్యలున్నాయి. ఈ సమస్యలను చరిశ్చారం చేయడానికి మనం అందరం ఏక పక్షంగా ప్రతిఫుటించి సమస్యలను స్పుర్చం కావీంచాలి, రాష్ట్రాలిపుర్ధికి మీకు మేము స్వయంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకు ఈనాడు పార్టీరహితంగా ఈ అసంబోధలో పసి చేయవలసిన బాధ్యత ఉంటుంది. ఈ శాసనసభను కాపాడవలసిన బాధ్యత

మన శాసనసభ్యులపైన ఉంటుంది. మన పైనపెద్ద బాధ్యత ఉంటుంది. దానీని శక్తివంతంగా, సమర్థవంతంగా నీర్వహించడానికి, ఇతర శాసనసభలకు ఆదర్శవంతంగా మార్గదర్శకంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను చూపించవలనిన బాధ్యత ఉంది. ఈ అవకాశం నాకు కలిగించినందుకు మీకు కృతజ్ఞతావందనములు తెలియజేస్తాముగిస్తున్నాను.

శ్రీ దాది వీరభద్రరావు:- అధ్యక్ష, ఇది పదవ శాసనసభ. ఈ పదవ శాసనసభకు రఘు యునిసిమెంట్ ఎన్నిక కావడంపటి, ఇచ్చినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతవరకూ లయిన 9 శాసనసభలకు పెద్దలు శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, శ్రీ బీ.వీ. సుబ్రాంధీ లాంటి ప్రముఖులు 13 మండి స్పీకర్లుగా పనిచేశారు. 14వ స్పీకర్గా ఈనాడు ఈ పదవ శాసనసభకు లభించుటంప్యాంచడం బాలా బాధ్యతలో కూడాకున్న విషయం. పెనుకళిగిన తరగతులకు చెందిన తమరిని ఎంతో ఆట్యున్నతమైన ఈ పదవికి అర్పులను చేసిన తెలుగు దేశం పొర్చి తథక్కులు శ్రీ ఎన్.బీ. రామారావుగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ శాసనసభలో ముఖ్యంగా అనేకమైన సంక్షేపము కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం అమలుపరచ దోషుస్సుదీ. ప్రజలకు సనికి వచ్చే రెండు రూపాయల కీలో బీయుం, సంపూర్ణ మద్యపాస చేపెం లాంటి సమస్యలను, పథకాలను చక్కగా అమలుపరచడంలో సభ్యుల సహకారం ఎంతయినా అవసరం. ఈ పథకాల అమలులో ఈ రాష్ట్రంలో ఏ లోపాలు జిరిగినా ఏ పొర్చికి సంబంధించిన శాసనసభ్యులయినా ప్రస్తావన చేస్తూ విస్తారికి మన నాయకులు శ్రీ ఎన్.బీ. రామారావుగారు సుముఖంగా ఉన్నారని, మన అందరికి తెలుసు. ఈ శాసనసభను సభ్యునియోగం చేసుకుని అందరి సలహాలను సామరస్యహర్యకంగా విసిపించేలా చేసి ఈ ప్రభుత్వం మొక్క అధివుర్దీ కార్యక్రమాలు, సంక్షేపమ పథకాలు అమలుపరచడంలో తగిన అసక్తి మాప్సూ ప్రభుత్వానికి తగు సహాయం చేయడంలో లోడ్డుగాలరని, అందుకు భగవంతుడు శక్తియుక్తులు ప్రసారించాలని కోరుతున్నాను. నమస్కారం.

శ్రీ వంకా సత్కారాయి (వెనుగోండ):- అధ్యక్ష, మహాశయా; మీరు ఈ పదవ శాసనసభకు అధ్యక్షతప్యాంచినందుకు మీకు నా అభిసందనలు. ముఖ్యంగా మీరు తూర్పు గోదావరి కీలాలుంచి ప్వారు. తూర్పు గోదావరి కీలాలకు బాలా బీగిష్టున్న ఉన్నాయి. స్వాతంత్య సమరయోధులు ఎంతోమండి పున్నారు. సాంఘమార్గి, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, శ్రీ బీ.వీ. సుబ్రాంధీ, విడతల రంగార్ధీ ఈ పీతం ఎక్కడం బాలా అనందించ పలనిన విషయం. ఏ శ్రీపిష్టున్న అయితే వారు అమలుపరచారో అవన్నే కూడా ఆచరిస్తారని చెప్పేన మాకు సంపూర్ణమయిన విక్యాసం ఉంది. ముఖ్యంగా ఈ శాసనసభలో సి.పి.ఎ. ద్వియపాత్రాధినయం చేయవలని ఉంది. రెండు పాత్రులు యాక్ట్ చేయాలి. ఒకటి మీత్యపక్ష పోరాలో, రెండవది కన్సట్రీకింటే అపోకీపిణ్డిగా యాక్ట్ చేయాలి. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మీత్యపక్షంగా ఒక ప్రభుత్వాన్ని కొపాదుతూనే రెండవ ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న అవినీతి, అధికారులలో ఉన్న అవినీతిని ప్రభుత్వసంక్షేపమానికి భీస్తుమైన చర్యలను. ఈ అసంబీన్లో ముద్దులా పారి దృష్టికి తేసుకురావలనిన అవసరం ఉంది. దానీని మా మిత్రులు సభ ద్వారా స్పీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ పక్షంపారు మైనారీసీలో ఉన్నపుటీకి 1972లో నేను ఎలక్ష్మి అయినప్పుడు ఇదే పరిస్థితి ఆనాడు కూడా ఉంది.

అనాడు పెర్పు అవోషిషన్ లేదు. ప్రతిపక్ష గూర్చులు ఉన్నాయి. అయినప్పటికే సుబ్బారెడ్డిగారు కానీ పిడతల రంగారెడ్డిగారు కానీ దశరథరామిరెడ్డిగారు కానీ ప్రతిపక్షానికి సక్కమమ్మెన బైము ఇస్తూ, అడ్యయన్ వేస్తూ అద్యతంగా అసెంబ్లీ వోర్డ్‌డింగ్స్ ల రపదం జరిగించి. అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుటని సభను నడుపతలన్న హర్షి, వీళ్వసం నాకు ఉంది. ఈ సందర్భంగా మీకు మనవిచేసేది - మన సభా నాయకులు రామారావుగారు చెప్పినట్లుగా, ప్రతిపక్షానికి మరియు మీత్తపక్షమ్మెన ప్రతిపక్షనాయకులకు ఎక్కువ త్వీమ్ కేశాయించి నటియితే, సంకేతమ కార్యక్రమాలు, ప్రణామిత కార్యక్రమాలు గురించి ఈ సభలో చ్ఛిపించేందుకు, ఆయా కార్యక్రమాలు సక్కమంగా ఇరగడానికి మన అసెంబ్లీ ఎంతో సహాయపడుతుందని, అందుకు మీరు మీ సంఘర్ష సహకారం ఇస్తారని భావిస్తా, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, నెలవు లేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్ (డోర్చుక్లీ):- అధ్యక్షా, పదవ రాష్ట్రి శాసనసభకు మీరు సభాపతిగా ఏకగోవంగా ఎన్నికలునందుకు నేను వ్యాధయుహర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మీరు మీత్తాపి. ఇంతవరకు ఎన్నికైన శాసనసభాపతులో మీరు విన్న వయస్కులు. తక్కువుగా మాటలాడే అలవాటు ఉన్నారు. మంత్రిగా, శాసనసభ్యులుగా మీకు పరిపాలన అసుభవం ఉంది. అటువంటి వ్యక్తిత్వం ఉన్న మీరు ఈ పదవ శాసనసభకు సభాపతిగా ఎన్నికావడం చాల ఆనందదాయకం. అధ్యక్షా, మనమందరం ప్రజలకు చక్కబీ పరిపాలన అందించవలసి ఉంది. ప్రభుత్వపరంగా అవకతవకలు జరుగుండా చక్కబీ పరిపాలన అందివ్యాలంబే, ప్రతిపక్షం చక్కబీ పొత్తును వోపించవలసి ఉంది. ప్రభుత్వ పరిపాలనలో తపోపులు, అన్యాయాలు లేదా ప్రాధానం దుర్వసియోగం కాకుండా ఉండే వీధంగా పరిపాలన సాగాలంటే, మీరు ప్రతిపక్షానికి తగినంత అవకాశం, తగినంత పొధాన్యం ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. నిన్నలేవరకు కాంగ్రెస్‌పార్టీ అధికారపక్షంలో ఉంది. కానీ ఈ రోషు ప్రజల తీర్ప మేరకు మేము ఇక్కడ ప్రతిపక్షంలో కూర్చువలసి వచ్చింది. అది ప్రభా తీర్ప. అయినప్పటికే, కాంగ్రెస్ పార్టీకి వచ్చిన స్థానాలు తక్కువ అయినప్పటికే, ఒక కోటి, నాలుగు లక్షల చెల్లార ఓటుగ మా పార్టీ వోందగిల్లంది. అందువల్ల, మా పార్టీ మీరు ప్రతిపక్ష పొత్తు వోపించవలసిన గురుతర బాధ్యత ఉంది. ఈరోషు కాకపోయినా, రేపు అయినా మేము అక్కడ కూర్చు వలసిన వాళ్ళమే. అందుకోసమే మా మీద గురుతర బాధ్యత ఉంది. ప్రభుత్వంలో జరిగే అవకతవకలను మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తేసుకొని వచ్చే బాధ్యత మాపై వంది. అదే వీధంగా ప్రభుత్వానికి సలవోలు కూడ మేము ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. మేము ప్రతిపక్షంగా చక్కబీ పొత్తును వోపిస్తునే, మీరు తప్పులు లేకుండా పరిపాలను కొనసాగిస్తారు. కాబిట్, సభా నాయకులు చెప్పిన మాదిరిగా, నిప్పుక్కపొత్తంగా ప్రతిపక్షాలకు త్వీమ్ ఇచ్చి, ప్రభా

సమస్యలను ఈ సభ రుచింకి వచ్చేందుకు అవకాశం ఇస్తారనీ భావిస్తా, ఈ అవకాశం ఇత్తీనందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ కె. సుబ్రాయుచు :— అధ్యక్ష, 1983వ సంవత్సరం నుండి నేటివరకు ఈ శాసనసభలో మీరు అనేక ఉన్నత పనివలు అలంకరిస్తా, విరిష్టమైన ఒనుభవం కలిగిన మేచు ఈ రోజున ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ స్వీకర్ణగా పికగేంగా ఎన్నికలునందుకు ముందుగా మీకు నాయికక వ్యాధదుహర్యక అభినందనలు.

అదే పేరంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి శాసనసభ నాయకులు, పూజులు, పెద్దలు కో నుండిమూగి తారకాంధ్రావుగారు మీ మీద ఉంచినటవంలే వీశ్వాసాన్ని మీరు ఐపూర్వంగా నీళం చేచ్చా, ఈ ఉండ్రురాష్ట్రా శాసనసభ దేశంలోకలా, ఆదర్శచంతమైన వీశ్వాసభా మీరు ఆ న్నానంలో ఉండి తెల్పిరీమ్మారనీ ఆకిస్తుచ్చాను. ఈనామ ఈ కో... ఒచ్చే ఉండు మీకు నా ఔన్నియుహర్యక కృషాణులు తెలియజేస్తా సెలవు లేసు

ఈ కె. శేఖర్ :— గౌరవ శాసనసభాపతిగారు, మీరు గాదువ రాష్ట్రానికి శాసనసభకు కాకే ప్రగామీకొడిసేనునై. న్నాదయుహర్యక అభిజ్ఞానం తెలియున్నామన్నాను.

ఇద్దు, మన పార్టీ ఆధ్వర్యములు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎస్.టి. రామారావుగారు రాష్ట్రానికి దీఱ రాజకీయాలో సూతన రాజకీయ ఒరవడిని, సూతన రాజకీయ సంస్కరితిని చెక్కిల్సాయి ఉండుతున్న ఏండో మంది కొత్త వారికి ఉక్కాలు ఇవ్వారు. ఆ విధంగా పార్టీ ఆంధ్రప్రదేశ్ మేము మొఘమైదికాస్తిగా శాసనసభకు రావడం జరిగింది. ఈ సంసభకార్యకరాల నిర్వహణ మరియు నింటింధనపట్టి మాకు హరీత, సరైన అవగాహన ఉన్నందుకు మీ యొక్క సూచనలు, సలవులు మీకు అందించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. భాగిసే మీరు పరిగణలోకి తేసుకొని, రాష్ట్రానికి సర్వోముఖాభీవృద్ధికి జరిగే చర్చలలో, ప్రయోగంలు కార్యక్రమాల యొక్క చర్చలలో మాకు సముచ్చితమైన అవకాశాన్ని కల్పిస్తారనీ ఆశిస్తా, మీకు మరొకసారి వ్యాధదుహర్యక అభినందనలు తెలియజేస్తా, సెలవు తేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య :— అధ్యక్ష, పదవ శాసనసభకు మీరు స్వీకర్ణగా పికగేంగా ఎన్నికలునందుకు మీకు నా అభినందనలు తెలుపుతూ, అన్ని వీధాల ఈ పదవికి అర్థవాలని గుర్తించి, మీముక్కుల్ని ఈ పదవిలో సియుమింపడానికి నిర్ణయం తేసుకొన్నందుకు సభాపక్ష నాయకులకు కూడ నా అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. ఈ రోజు మనం ఉపస్థితాలు అయిసే చేస్తున్నాం కానీ, శాసనసభ గురించి ప్రయత్నిల్ల ఏ విధమైన అధిప్యాయం ఉందో ఈ శాసనసభ్యులందరూ ఒకసారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. సినిమాలలోను, పత్రికలలోను కూడా మన నడవడిక తేరును గురించి కారూస్తా వేసే పరిస్థితిని మనం

మాన్సూ వన్నాం ఇలాంబివి ఏ కొంచెం మాటల్డినా సభాపూక్కుల కింద కొంతమంది అధ్యంతరాల వంటివి లేవనెత్తుడం కూడా మాన్సూ వన్నాం. ఈ అధ్యంతరాలు లేవదీనే బిదులు ఈ సభ హుండాతనాన్ని ఏ విధంగా నిలపాలి అనెది ప్రతి ఒక్కరం ఆలోచిస్తే సభా హక్కులే కాక సభలో వుండే లోపాలు కూడా మనం ఎత్తిమాపడంలో కూడా తప్పుడేదని నా అభిప్రాయం. ఆ విధమైన వీరాల దృక్కుధం కూడ మనలో వుండాలని చెప్పి నేను భావిస్తున్నాను. మరి ఈ విధంగా వన్న పరిస్థితులలో ఈ 10వ శాసనసభకు మేరు అధ్యక్షులుగా ఎన్నిక్కు, ఈనాడు మన్న విలువలను కొన్నింటిన్నా సరిదిదీ, గతంలో వన్న విలువల సాఫిలుకి ఈ 10వ శాసనసభను తేసుకురావాలని;’ తేసుకురాగలరని ఆశిస్తూ మిముగులను మరొకసారి అభినందిస్తూ సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రున్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):— ఈ 10వ శాసనసభ అధ్యక్షులుగా ఒక సమర్పణతమైన శాసనసభ్యుడిని, అనుభవం గల శాసనసభ్యుడిని మా పార్టీ అధినేత. శాసనసభ నాయకులు అయిన ముఖ్యమంతీగారు ఎంపిక చేయడం విషయంలో మొత్తం మొదటిసారిగా హృదయహర్షకంగా అభినందిస్తున్నాను. అన్ని పక్కల వారు, కూడా సహకరించి యునిమెంట్ గా ఆ సాఫాన్ని కట్టడిచ్చిన హృతిపక్షం వారిని కూడా అభినందిస్తున్నాను. 1983వ సంవత్సరం నుంచి నేడి వరకూ శాసనసభలో మే పువర్తన. నడవడిక మేతో అప్పబింది శాసనసభ్యునిగా వున్న నాకు తెలుసు. ఈ శాసనసభలో 1983 నుంచి నేటి వరకుఉఁ జరిగిన పరిణామాలన్నే దృష్టిలో వుంచుకుని, ఈ శాసనసభ హుండాతనాన్ని, గౌరవాన్ని పెంచే రీతిలో — మేమందరం కూడా హర్షి సాఫిలో హృతిపక్షలతో సహ సహకరించగలమని హేమే యిచ్చినందువల్ల, మేరు కలిసింగాను, న్యాయింద్రంగానూ ఈ శాసనసభ డోన్సుత్వాన్ని పెంచి, భారతదేశంలోనే ఉన్నత సాంప్రదాయాలు నెలకొల్పేటటుగా చేయడంలో మా సంహారం సహయ సహకారాలు అందచేస్తామని, ఆ బాధ్యతలు ఉన్నతంగా నిర్వహించే విధంగా భగవంతుడు తమకు ఆయుర్వోగ్యాలు కలిగించాలని కోరుకుంటూ సెలవు తేసుకుంటున్నాను.

ప్రీస్టర్ స్పీకర్ :— ఇంకా చాలామంది దీనిమేద మాట్లాడవలనిన వారున్నారు. కానీ సమయం లేదు కాబిట్టి వీరికి అవకాశం రావడం లేదు.

సభానాయకులు, గౌరవ ముఖ్యమంతీగారు, వివిధ పార్టీలకు చెందిన హృతిపక్ష నాయకులు, మంతులు, గౌరవ శాసనసభ్యులు ఈ 10వ శాసనసభకు నన్ను ఏకగేపంగా అధ్యక్షునిగా ఈ గౌరవం కలిగించినందుకు నా హృదయహర్షక కృతజ్ఞతలు. సభ్యులంతా నా గురించి పెల్లిటుచ్చిన అభిప్రాయాలకు వారికి నా అభివందనాయి. ఈ సభను హుండాగా నడవడానికి, గౌరవ హృతిపక్షులను యినుమడింపజేయడానికి, సతీసంప్రదాయాలను సెంటోల్పు డానికి నేను శక్తివంచన శేకుండా కృషి సలుపగలనని మనచేస్తున్నాను. ఈ సభ నీర్వహణలో మనం అనేక సమస్యలను ఎదురోడువలినే వుంటుంది. వాటాన్నింటే ప్రణా సంక్షేమ దృష్టిలో, ప్రణాస్వామ్య పద్ధతిలో మనం పరిష్కరించుకోవాలే తప్ప మైక్కులు లాక్కువడం, బిల్లలు వీరగొట్టడం వంటి చర్యలకు ఘానుకోవడం ప్రణాస్వామ్య వీరుడ్ఱం. ఒకరు

నిందలు వేసుకోవడం - సభకు అంతరాయం కలిగే విధంగా నడచుకోవడం సభకు గొరవం కాదు. సమస్యకు తన మేధస్యతో స్పందించాలే తప్ప భుజబలంతో కాదు. శాసనసభలో మనకు గల సమస్యలను దుషీంచో వుంచుకునీ, కాలాన్ని సహిసియోగపరచుకోవాలి. *That is House is for the debate on public issues but not for confrontation* ప్రజలు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకునీ ప్రజాప్రతినిధిలుగా మీముక్కలను యిక్కుడకు పంపడం జరుగుతోంది. వారి ఆశలకు, ఆశయాలకు అనుగుణంగా సభా కార్యక్రమాలు నడుపుకోవడం మనందరి బాధ్యత. ఈ సభాకార్యక్రమాలు ప్రజలకు తెలియజేయడంలో పత్రికలు ప్రముఖాత్మక, పహించవలసివుంటుంది. కనుక పత్రికా ప్రతినిధిలు అందరూ వారి బాధ్యతను సక్రమంగా సిర్పుహిస్తారని ఆశిస్తాను. ఈ సభను గొరవప్రదరంగా నడపడానికి మీ ఆందరి సహకారాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ 10వ శాసనసభ పనితీరు యితరులకు మారగ దర్శకంగా వుండేలా సభను నడిపేలా నాకు సహకరిస్తారని ఆశిస్తాను. ఈ 10వ శాసనసభలో చాలామంది కొత్త, వాళ్ల, రావడమే కాకుండా నాటుగొదు పర్యాయాలు కూడా ఎన్నికెన్న వారు కూడా రావడం జరిగింది. చాలామంది మేధావులు, పెద్దవారు, బాగా చదువుకున్న వారు వీద్యావేత్తలు, అనుభవం వున్నపుంచే ప్రజాశాయకులు ఈ సభలో అదుగుపెట్టడం జరిగింది. ఇంతకుముందు శాసనసభలో జరిగిన తీరు మనకందరకూ తెలిసిన వీపయమే. ఈనాడు అంధ్యప్రదేశ్ 10వ శాసనసభ యొక్క పనితీరును ప్రజలు గాని, పత్రికలు గాని, మరి మీగతా రాష్ట్రాలు గాని పరిశీలిస్తున్నాయి. అందువేత ప్రతి శాసనసభ్యుడికి, అధికార పక్ష సభ్యులకు పరశుత్వంలో వున్న ప్రతినిధిలకు, అదే విధంగా ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ఈ సందర్శంగా మనిషిచేసేందీ - లేదర్ ఆఫ్ డి హోస్ మాట్లాడుతూ చెప్పినట్లు, మీరందరూ నాకు సహకరించవలసి వుంటుంది. ఈనాడు అందరం చీత్తశుద్ధితో సమాజంలో వుండే ఆసమానశతలు తొలిగిపోవడం కోసం, సమాజంలో అట్టడుగువర్గాలకు న్యాయం చేయడం కోసం శాసనసభకు వచ్చిన వాళ్లం. వారీ సమస్యలు వీపయంలో యిక్కడ పార్టీల ప్రమేయం లేకుండా, వ్యక్తులతో ప్రమేయం లేకుండా, మతాలతో ప్రమేయం లేకుండా, కులాలతో ప్రమేయం లేకుండా అందరమూ కలిసి శాసనసభలో సరైన రేతిలో, సక్రమమైన రేతిలో వ్యక్తంచేసి. వాళ్ల యొక్క కప్పునష్టాలు తీర్పడం కోసం నాకు సహకరిస్తారని ఆశిస్తాను. మనము యిక్కడ ఈ 10వ శాసనసభలో ప్రజా సమస్యలపై ఏమి తీర్పు యిన్నామో అని ప్రజానీకం ఎదురుచూస్తా మంటారు. ఆ తీర్పును మనం సక్రమమైన పద్ధతిలో యిచ్చినట్లయితే అది అందరికే కెడిట్ ఉంటుంది. అంతే తప్ప మనం ఏదో ఈ సభకు స్వంతములకోసం గాని, మరొక విధంగా గాని పచ్చి కాలాన్ని వ్యధి చేసినట్లయితే అది ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే ముఖ్య తెచ్చినట్లపుతుంది. అందువేత నేను పదే ఈ సందర్శంగా మనిషిచేసేది, అందరూ నాకు అన్ని వీధాలా సహకరిస్తారని, డిగ్రీలేని, డికోర్మెన్సు, డైనిస్పెన్సి, వ్యాండాతనాన్ని కాపాడే విధంగా ప్రతి ఒక్కరూ ప్రపర్చిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అదే విధంగా ప్రతిసారే రాజీనామా గురించి మాట్లాడారు. ఇది స్పీకర్సు కాన్సెసిల్సులో అనేక సందర్శాలలో వచ్చినమాట వాస్తవమే. అయితే - *What is the essence behind the resignation?* ఆ తీర్పునాలలో చెప్పింది, "పికగ్గివంగా ఎన్నుకునేటున్న, అతనికి హోటీ లేకుండా చేసినట్లయితే" - అనే కాసును పెట్టుకోవడం జరిగింది. దేని పెనుక - స్పీకర్సుగా ఎన్నుకోటిదిన వ్యక్తి పెంటనే పార్టీకి రాజీనామా

చేయాలన్న ఉద్దేశం పెసుక ఉన్న ప్రాథమిక - నీపుక్కపాతంగా వ్యవహారించాలన్నది. విద్యాసాగరరావుగారికి గానీ, ఎవరికే గానీ సందేహం తక్కువేదు. రాజీనామా చేసినా, చేయకవోయినా నేను నీపుక్కపాతంగా ఈ హౌస్‌ను కండక్కు చేస్తునని మరొకసారి సభ్యులందరికి హామీ యిస్తున్నాను. అదే విధంగా ముఖ్యమంతీగారు కూడా చెప్పారు - ప్రభుత్వపరంగా ఏ విధమైన ఆటంకాలు లేకుండా, ప్రభూత్వమానికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యం యివుదం ఇరుగుతుందని. ఏ విధమైన యింటినులు లేకుండా అధికారపక్ష సభ్యులు కోతపరేటీ చేయడం ఇరుగుతుందని, ప్రమిలక్ష్మి సభ్యులు, మీగూ సభ్యుల కూడా చెప్పారు. చాలా సంతోషం. మీరిచ్చిన సలవోలకు చాలా కృతజ్ఞతలు. ఈ సలశోలను పరిగణనము. శోకి తేసుకొని వేలయినంతవరకు ఆవరించడానికి సభ్యులందరూ సహకరించాలి. ఆ విధంగా సహకరించినట్లయితే ఈ సభ అపున్నస్తితమయిన సభ కావడమే కాకుండా ఆదర్శవంతమయిన సభ అపుటంది. మిగిలిన వారు కూడా దీనిని ఒక చక్కని ఉదాహరణగా తేసుకొనే ఆవకాశం కలిగించాలని మీ అందరినే కోరుతూ, నన్ను పికగేంపంగా శాసనసభాపతిగా ఎన్నుకున్నందుకు మరొసారి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రకటనలు

(1) ఉపసభాపతి ఎన్నిక గురించి.

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that under Rule 8 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, election to the Office of Deputy Speaker will be held at 8.30 a.m.on Tuesday, the 17th January 1995.

The nomination papers for the election to the Office of Deputy Speaker shall be delivered to the Secretary at any time between 10.30 a.m. and 5.00 p.m. on Monday, the 16th January, 1995 either by the proposer or the candidate nominated.

(2) శాసనసభలో వివిధ పార్టీల నెతుల నియమకముల గురించి.

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that I have received a letter from Sri P. Nageswara Rao, M.L.A., informing that the following were elected as Office bearers of the Communist Party of India Legislature Party.

1. Sri P. Nageswara Rao - Leader
2. Sri Ch. Vittal Reddy - Deputy Leader
3. Sri Vanka Satyanarayana - Deputy Leader
4. Sri K. Subba Rao - Whip
5. Sri K. Rama Krishna - Secretary.

12 జూన్, 1995. వ్యక్తిగతి : (3) గవర్నర్‌ప్రాప్తి ప్రసంగం కురించి.

I am also to announce that I have received a latter from Sri B. Venkateswara Rao, M.L.A., informing that Sri B. Venkateswara Rao, Sri P. Ramaiah and Sri J. Venkaiah were elected as Leader, Deputy Leader and Whip of the Communist Party of India (Marxists) Legislature Party, respectively.

I am further to announce that I have received a letter from Sri P. Ramaswamy, M.L.A., informing that Sri Ch. Vidya-sagar Rao, Sri B. Bal Reddy and Sri P. Ramaswamy were elected as Leader, Deputy Leader and Whip of the Bharatiya Janata Party respectively.

(3) గవర్నర్‌ప్రాప్తి ప్రసంగం కురించి.

Mr. Speaker:- The Governor will address the Members of this Legislative Assembly at 4.00 p.m. today i.e. the 12th January, 1995. After the Governor's address, the house will meet again at 8.30 a.m., on Monday the 16th January, 1995.

(Now the House stands adjourned to meet ,
again at 4.00 p.m. today)

(The House then adjourned at 12.12 p.m. to meet again
at 4.00 p.m. on the same day)

